

BOLWERK

1974-1975
nr. 8.

BERNADET
EMAL

Ontwerp voorpagina:
Bernadet Smal 6a

REDACTIE (ALGEMEEN)

Adrie van der Wurff 6a
L. Verzuu (eindred.)

REDACTIE PAG. 21 t/m 30

Zie pag. 21

REDACTIE PAG. 34/35

Ludger Hoekstra 4b
Ricky van der Jagt 4b
Titus Williams 4b

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet
A.A. Peters
Mw. A. van Straaten

Namens de oudervereniging
E.M. de Smet
Joh. Greivestraat 35
Amsterdam - West
Tel.: 132225

TYPE-PLOEG BOLWERK NO 9

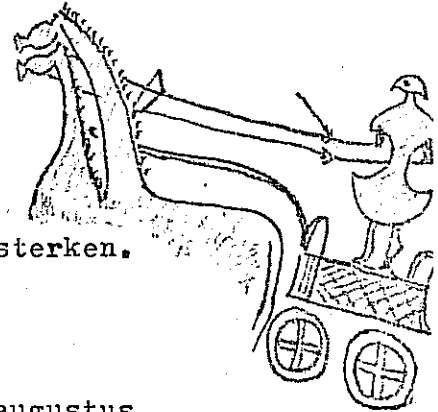
Bep Fontijn 4b
Ludger Hoekstra 4b
Hennie Horn 4b
Ricky van der Jagt 4b
Monique Kolvers 4b
Johanna Kroon 4b
Els Vosters 4b

KEY-OPERATORS

B. Slimmers
Mw. J. Slimmers-Martin

BOLWERK nr 10
verschijnt 17 juni 1975
Kopy gaarne binnen
vóór 10 juni.

informatie

- NIEUWE CONRECTOR -

De heer H.Clemens zal in augustus de staf komen versterken.
Gefeliciteerd en hartelijk welkom!!

- NIEUWE DEKANE -

In plaats van Mw Heintjes zal Mw Truus Waardijk in augustus
de functie van dekaan op zich nemen. Proficiat!!

AGENDA

zaterdag 17 mei 20.30 uur:
gezamenlijke klasavond voor alle
vier-havo-klassen in de kapel

12 tot 23 mei:

schriftelijk eindexamen voor vwo
en havo

overige klassen gewoon les, afge-
zien van lokaalwisselingen, omdat
de aula niet altijd groot genoeg
is voor alle kandidaten

→ graag rust in de gangen en de hal ←

14 en 15 mei:

toelatingsexamen voor de brugklas

dinsdag 20 mei:

studiedag voor docenten, geen les

vrijdag 23 mei:

feestavond voor de brugklassers
in de aula

maandag 26 mei:

voor ouders van vierde-kllassers
informatie-avond over het projekt
sexuele voorlichting; men kan ken-
nismaken met en vragen stellen aan
de dames die de voorlichting hebben
verzorgd, en tevens een film zien
die daarbij is gebruikt

= lees verder p.40 =

woensdag 28 mei 14 uur:
acceptatie nieuwe brugklassers
in de aula; wij verwachten vol-
gend jaar zeven brugklassen

donderdag 29 mei:
atletiek sportdag voor 1,2
en 3, overige klassen les

vrijdag 30 mei:
laatste normale lesdag; 20 u. film

maandag 2 juni:
aanvang proefwerkweek, rooster
volgt nog. de proefwerken ein-
digen op 13 juni

vrijdag 20 juni:
9 uur eucharistieviering en
10 uur promotie voor brugklas

15.30 diploma-uitreiking havo

zaterdag 21 juni:

10 uur diploma-uitreiking vwo

dinsdag 24 juni:
9 uur promotie 4,5 en 6
10 uur eucharistieviering
10.45 promotie 2 en 3

spreekuren conrectoren en
boekenbeurs: zie jaarboekje p.32

FILOSOFIE - GESCHIEDENIS

Het hiernavolgende gaat over geschiedenis en daarmee verwante vakken. Ik veronderstel hierbij dat het bekend is dat volgens zeer vele piustieners de vakken geschiedenis, maatschappijleer en godsdienst niet op een bevredigende manier gedoceerd worden. Ik wil proberen de redenen hiervan te geven en een - mijns inziens - betere lesmethode voor te stellen.

Tot nu toe werd altijd zg politieke geschiedenis gedoceerd. Dit houdt in dat bepaalde (belangrijk geachte) periodes werden behandeld. Hierbij volgde men de lijn der hoogtepunten. Belangrijke personen, data, plaatsen en verdragen werden a.h.w. aan elkaar gepresenteerd waarbij de leraar probeerde in het kort oorzaken en gevolgen van een cultuur aan te geven.

Het resultaat van zulk een lesmethode is dat de leerlingen vaak de zin van de behandeling van de geschiedenis niet meer zien. Ook is het lastig verbanden te leggen tussen verschillende periodes, waardoor een onoverzichtelijk geheel ontstaat. Bovendien lijkt het me voor een leraar ook niet bijster interessant om elk jaar dezelfde saaie feiten te moeten overdragen.

Het is, meen ik, juist te stellen dat de meerderheid der scholieren zich wel voor geschiedenis interesseert omdat een ieder aanvoelt dat je veel van het verleden kunt leren. Nu heb ik de ervaring gehad dat naarmate ik meer jaren geschiedenis had gehad mijn interesse evenredig snel minder werd door de saaie stijl van lesgeven. Voor een buitenstaander mag dit paradoxaal lijken, insiders weten heel goed hoe wanhopig je kunt worden van het - schijnbaar - eindeloos voortdurende leren van series feiten en data, terwijl je het nut van het leren niet kent.

Er is ook een andere manier om geschiedenis te doceren: het volgen der filosofieën. Hierbij wordt niet zozeer de nadruk gelegd op gevolgen van filosofieën (oorlogen e.d.), als wel op oorzakelijke verbanden tussen filosofieën (tijdgeest e.d.). De leraar behandelt hierbij in chronologische volgorde de belangrijke levensbeschouwingen en geeft in het kort de invloeden aan van de ideeën op de samenleving en de individuele mens.

Dit lijkt mij veel nuttiger dan de nu gevolgde methode omdat samenlevingen dan veel doorzichtiger worden en tijden veel overzichtelijker. Het lijkt me bovendien voor leerling én leraar prettiger omdat de lessen over ideeën gaan die nu nog kunnen leven.

Een tweede vak dat zich al jaren in een crisis bevindt is godsdienst. Er is de laatste jaren al veel verbeterd aan de lessen godsdienst, maar de functie van het vak binnen de scholengemeenschap is mij nog steeds niet duidelijk. Het is weliswaar niet meer zo dat slechts getracht wordt je kennis der bijbel bij te brengen of (zoals enkele jaren geleden) je de uren te laten volmaken, maar ideaal kan ik de lessen, met name in de bovenbouw, niet noemen. Een aantal filosofieën worden nu wel behandeld, maar die vormen samen nu niet bepaald een harmonisch geheel.

Als alternatief zou ik een samengaan met het vak geschiedenis willen bepleiten, of minstens een diepgaande samenwerking tussen de sakties godsdienst en geschiedenis. Gesteld dat de geschiedenisleraar oorzaken en enkele gevolgen van een filosofie zou behandelen, dan zou de godsdienstleraar de filosofie kunnen verantwoorden als zijnde een gevolg van zijn tijd en verbanden leggen met andere filosofieën.

Een derde vak dat weinig populariteit geniet is maatschappijleer. In de vier jaar dat ik maatschappijleer volg (2 jaar havo, 2 jaar atheneum) is mijn aandacht slechts éénmaal getrokken. Dat was

bij de eerste behandeling van staatsinrichting. Tijdens het derde jaar probeerde mevrouw Janssen er nog iets van te maken, maar door ongelukkige keuze van onderwerpen en onwil van leerlingen werden de uren tot wanordelijke tijdspasseringen.

Toch zijn er mogelijkheden om het vak boeiend te maken. Ook dit vak zou ik graag gekoppeld zien aan geschiedenis, waarbij de maatschappijleer zich toelegt op de sociale aspecten van een samenleving die op een bepaalde levensbeschouwing is gebaseerd.

Bij combinatie van geschiedenis, godsdienst en maatschappijleer ontstaat als extra voordeel een goede mogelijkheid tot identiteitvorming. Een school kan namelijk nadruk leggen op bepaalde kenmerken van de culturen en levensbeschouwingen propageren door selectief benadrukken van sommige kenmerken van mens en samenleving die in de hele geschiedenis terug te vinden zijn. Deze voorkeurvorming voor bepaalde onderwerpen hoeft nog geen feitenverdraaiing tot gevolg te hebben. Het is heel goed mogelijk een algemene (bijvoorbeeld landelijke) lijn in onderwerpen aan te houden terwijl soms wat uitgewijd wordt.

Er zijn uiteraard ook mogelijkheden tot samenwerking met andere secties. Als voorbeelden noem ik de a-vakken aardrijkskunde, waarbij invloeden op en beperkingen voor samenlevingen gedoceerd kunnen worden die veroorzaakt zijn door de natuurlijke gesteldheid op de in behandeling zijnde plaatsen, en economie, voor het beschrijven van invloeden van filosofieën op de technische en economische ontwikkeling. Expressievakken voor de behandeling van culturele kenmerken van een periode en tenslotte de talen voor het plaatsen van literaire stromingen in de tijd.

Concluderend zou ik willen opmerken dat ik een dergelijke samenwerking tussen docenten van zoveel vakken nog niet dadelijk verwezenlijkt zie, maar genoemde ideeën zeker niet tot utopieën zou willen verklaren. Er zullen weliswaar coördinatiemoeilijkheden ontstaan bij eventuele invoering, onder andere door uiteenlopende tempi, maar met wat goede wil zijn er toch vele mogelijkheden. In geval van invoering van zg "filosofiegeschiedenis" zou een zeker voordeel zijn dat een duidelijk samenhangend geheel van a-vakken ontstaat dat bijdraagt tot de - nu ver te zoeken - algemene vorming, terwijl het vak geschiedenis, in combinatie met Nederlands en één of meer andere talen ook prettig en nuttig aansluit bij een b-pakket.

Bij geslaagde invoering zou het volgen van geschiedenis zo elementair kunnen zijn voor een geslaagde vorming dat men het vak verplicht gaat stellen.

W. Ligthart.

Motto: Na zeven jaren Pius x
hou ik geschiedenis voor gezien.

ZOMERKAMP 1975

Als een van de weinige overgebleven tradities van de beginjaren van het Pius X lyceum zal ook dit jaar weer het zomerkamp te Otterloo op het programma staan.

Zes en negentig brugklassers hebben zich aangemeld om onder leiding van een tiental docenten van zaterdag 21 tot en met 28 juni a.s. gezamenlijk een fijne week tegemoet te gaan.

R. Verhagen.

DEKANOLOGIA

OFWEL: BERICHTEN VAN HET SCHOOLDEKANAAT

De Subfaculteit Scheikunde van de Vrije Universiteit te Amsterdam heeft het voornemen op 12 juni a.s. eindexamenleerlingen van het VWO te ontvangen en wil hen hierbij gaarne uitnodigen aanwezig te zijn. Deze uitnodiging is in de eerste plaats bestemd voor de eindexamenkandidaten die een universitaire opleiding willen gaan volgen. Ook leerlingen die niet in eerste instantie aan de scheikundestudie denken, maar toch overwegen, b.v. na uittoting bij geneeskunde of biologie, scheikunde te gaan studeren, zijn van harte welkom.

Het programma omvat o.m. een voordracht over een scheikundig onderwerp en een rondleiding door een aantal laboratoria, terwijl tevens de gelegenheid zal worden geboden om gedetailleerde studieinformatie in te winnen.

Leerlingen die aan deze voorlichtingsbijeenkomst willen deelnemen, kunnen zich aanmelden bij:

Dr. J. de Jong
p/a Scheikundig Laboratorium
De Lairesestr. 174, Amsterdam-Zuid.

P.S. De belanghebbenden zullen tijdig een programma voor deze dag ontvangen.

NATUUR- en Scheikunde MO-A

De Rijksuniversiteit Utrecht, afd. Bijzondere Opleidingen, verzorgt een drie-jarige cursus, opleidend voor het universitaire examen voor de Akte MO-A natuurkunde en scheikunde, eventueel aangevuld met de pedagogisch-didaktische aantekening voor de onderwijsbevoegdheid 2e graad.

Een onvoldoende vooropleiding in een of meer van de vakken wisk., nat. en sch. kan in een voorbereidende cursus worden aangevuld. Beide cursussen worden in hoofdzaak buiten de normale werktijd gegeven.

Wegens beperkte plaatsingsmogelijkheid worden gegadigden voor beide cursussen verzocht, zich voor

1 juni schriftelijk te melden bij:

Administratie Cursus MO-A natuur- en scheikunde,
Transitorium I, Leuvenlaan 21, Utrecht,
waar ook nadere informatie kan worden gevraagd.
(tel. 030-531045)

Definitief bericht over plaatsing volgt na 1 juni.

VOORLICHTINGSDAGEN UNIVERSITEIT LEIDEN

De Voorlichtingsdagen aan de Rijksuniversiteit te Leiden voor de leerlingen van het VWO die overwegen in 1976 of in 1977 een universitaire studie te beginnen, zullen gehouden worden in de week van 18 t/m 22 aug. a.s.!

Aanmelding voor deelname aan een dezer dagen:

vóór 15 juni 1975 per briefkaart aan:

Bureau Inlichtingen en Inschrijving
Stationsweg 46, LEIDEN

met vermelding van naam, adres, klas, aantal ouders dat meekomt en de studierichting(en) waarvoor men belangstelling heeft.
Omstreeks eind juni ontvangt men dan het programma en het voorlichtingsboekje.

INFORMATIE over studie ECONOMIE zonder WI aan de universiteit van Amsterdam.

M.i.v. het cursusjaar 1975/1976 wordt aan de Universiteit van Amsterdam, aan de Faculteit der Economische Wetenschappen een 'wiskunde-toelatingsonderzoek' afgenomen aan hen die geen wiskunde I in hun eind-examenpakket hadden opgenomen.
De opleiding voor dit onderzoek zal door de Faculteit zelf georganiseerd worden in de maanden september, oktober en november 1975, met als afsluiting een toets in december 1975.
Voor belangstellenden ligt op kamer 100 ter inzage een lijst met precieze gegevens omtrent de vereiste wiskunde I stof.

Voor belangstellenden zijn er bij het dekanaat de volgende brochures beschikbaar:
a. Studieinformatie V.U.
Gids van de Vrije Universiteit te A'dam met algemene informatie
b. Perspectief 75
Informatie over bedrijven en instellingen voor a.s. gediplomeerden A.V.O. uit de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht.
Deze brochures zijn vooral bestemd voor de eindexamenkandidaten.
P.S. Er liggen ook enige exemplaren in de Nederlandse bibliotheek!!!
(zolang de voorraad strekt!)

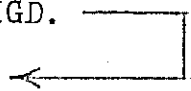
MIDDELOO

De Sociaal-Pedagogische Opleidingen 'Middeloo', Kon. Wilhelminalaan 1, Amersfoort, delen mee dat vanaf 1 augustus '75 maar niet eerder, aanmeldingen worden geaccepteerd voor de in aug. '76 beginnende opleidingen. Deze aanmelding wordt gesloten op het moment dat het aantal aanmeldingen de 500 overschrijdt. Dit moment is niet van te voren te bepalen.

GEWOGEN LOTING INGEVOERD

de Volkskrant van DONDERDAG 20 MAART 1975

DEN HAAG — Staatssecretaris Klein (Onderwijs) heeft de Tweede Kamer er gisteren niet van kunnen overtuigen, dat zijn plan om iedereen te laten looten zonder te kijken naar het eindexamencijfer, eerlijker zou zijn. De Kamer ging in grote meerderheid akkoord met een voorstel van de anti-revolutionair Vermaat, waarbij een „gewogen” loting wordt ingevoerd. In dit systeem krijgen aankomende studenten met een hoog cijfergemiddelde op hun eindexamen meer kans om toegelaten te worden tot een studie, waarvoor een studentenstop geldt.

WET STUDENTEN-
STOP
STERK GEWIJ-
ZIGD.

MRC-8275

Wat ga je doen als je straks uitloot?

„Wat ga je doen als je straks uitloot?” Het psychologisch instituut van de universiteit van Groningen heeft die vraag voorgelegd aan een kleine groep (335 eindexamenleerlingen van tien scholen) uit de duizenden scholieren die dit jaar eindexamen doen en als zij slagen wettelijk gerechtigd zijn met een studie aan universiteit of hogeschool te beginnen.

Voor een aantal studierichtingen zullen ook dit jaar weer studentenstops gelden. Als staatssecretaris Klein zijn zin krijgt zal het lot de toelating tot die beperkte studierichtingen bepalen en niet meer een hoog gemiddelde bij het eindexamen.

Na alles wat er op hoog wetenschappelijk en politiek niveau al over te doen is geweest of de beschikbare plaatsen door selectie dan wel door loting moeten worden verdeeld is het op zijn minst interessant te weten hoe de scholieren daar zelf over denken. Vooral op politiek niveau worden de ellende en het onrecht dat de geslaagde scholieren wordt aangedaan, breed uitgemeten als argument voor loting zolang er geen afdoende selectienormen zijn om te bepalen wie de beste garanties biedt de studie met het hoogst mogelijke succes te zullen voltooien.

Het onderzoek was volgens prof. dr. W. K. B. Hofstee, die het heeft geleid, bedoeld om „de mening van de scholieren naar voren te laten komen en een einde te maken aan de situatie waarin allerlei mensen namens die groep menen te moeten spreken zonder dat zij die meningen kennen. Tot nu toe hebben zij zelf in de uitvoerige discussie niet meegepraat, omdat zij daartoe de kanalen missen”.

Niet zwaar

Het onderzoek laat de indruk na dat de scholieren er over het algemeen niet zo zwaar aan tilen. Gemiddeld 71 procent van de onderzochte groep (in de ene school 85 procent, de andere 47 procent) is van plan zich te laten schrijven voor een universitaire studie. Degenen die dat van plan zijn blijken het volste vertrouwen te hebben in de uitslag van het eindexamen, ook als zij met gemiddeld zes zijn overgegaan van de vijfde naar de zesde klas.

Op de vraag wat zij gaan doen als zij uitloten, getuigen de antwoorden allerminst van paniek. Slechts één procent ziet definitief van verdere studie af, 23 procent gaat een jaar wat anders doen (militaire dienst, baan, buitenland enz.) en meldt zich volgend jaar weer aan. 11 procent wil naar het hoger beroeps-onderwijs, 31 procent begint (voorlopig) aan een andere studie zonder studentenstop en 34 procent meent dat de vraag op hen niet van toepassing is. Waarschijnlijk omdat zij een studie kiezen waar nog wel voldoende ruimte is, de technische

hogescholen bijvoorbeeld.

Samen met de uitkomsten van het Gronings onderzoek zullen in het eerstkomende nummer (maart) van het kwartaalschrift Onderzoek van Onderwijs ook de gegevens worden gepubliceerd van een onderzoek, dat in Nijmegen is verricht naar de ervaringen van degenen, die vorig jaar waren uitgeloot.

Behoudens enkele schrijnende gevallen is de algemene indruk ook daar dat er van een paniektoestand geen sprake is en dat de meesten toch wel redelijk goed terecht zijn gekomen.

Meer geld

Opmerkelijk is de uitkomst van het Gronings onderzoek dat slechts 13 procent van de onderzochte scholieren voor directe toelating is op een eindexamen-gemiddelde van 7,5 of hoger en daar beneden loten zoals het tot nu was. Maar liefst 41 procent was voor gewone loting en 40 procent voor een „glijdende” lotingskans, waarbij iemand met bijvoorbeeld een 3 gemiddeld een iets grotere kans krijgt dan die met gemiddeld 6.

Professor Hofstee tekent hierbij aan dat de voorkeur voor loting beslist niet op rekening moet worden gezet van de scholieren die van zichzelf weten dat gemiddelde van 7,5 niet te zullen halen, al is er natuurlijk wel een tendens in die richting. Ook blijkt dat de scholieren het gebrek aan voldoende overheidsgelden en vooral de beperkte arbeidsmarkt voor academici voor

50 procent niet en voor 47 procent wel als afdoende argumenten aanvaarden om studentenstops te rechtvaardigen.

Het alternatief van geen studentenstops maar op basis van de krappe middelen minder onderwijsvoorzieningen per student, afkalking van de kwaliteit van het onderwijs dus, sloeg maar bij 13 procent van de Groningse scholieren aan, terwijl 45 procent zei daar zo geen antwoord op te kunnen geven en 42 procent zich duidelijk uitsprak voor beperking van de studentenaantallen.

Een groot aantal bleef echter wel van mening dat aan zo'n alternatief eigenlijk niet eens gedacht mag worden omdat „er gewoon meer geld moet komen”

om iedereen de beste studievoorzieningen te geven. Pas als dat niet haalbaar is, gelden de uit het onderzoek nogal genuanceerd overkomende antwoorden.

Dat blijkt ook uit de aanmeldingen, waarin nauwelijks iets te bespeuren valt van het vermijden van met studentenstops bedreigde studies. Volgens de laatste beschikbare gegevens zouden dat er voor medicijnen 4379 zijn (vorig jaar 4230 voor 1696 plaatsen), geschiedenis 1254 (v.j. 1153 voor 531 plaatsen), Engels 768 (v.j. 741 voor 339 plaatsen), biologie 909 (v.j. 754 voor 803 plaatsen).

Uit deze wel beperkte maar op „onbevangen” wetenschappelijke gronden uitgevoerde onderzoeken kunnen zowel de politieke verdedigers van de loting als de wetenschappelijk bezorgden voor de kwaliteit van het academisch onderwijs hun voordeel doen, zeker als zij de beperktheid en voorlopigheid van het onderzoek over het hoofd zien en welkome passages uit het verband van het geheel rukken.

Het Salomonsoordeel is nog niet geveld en de eis voor grotere investeringen of efficiënter inrichting van het totale hoger onderwijs blijft recht overeind, ook bij de scholieren.

Volkskr.

7/2/75

Met ingang van het studiejaar 1975/1976 zal de Centrale Commissie voor de plaatsing en aanmelding van aankomende eerstejaarsstudenten nieuwe plaatsingscriteria opstellen. In tegenstelling tot de huidige situatie, waarin deze criteria geheim zijn, zullen alle criteria openbaar worden gemaakt. Dit hebben de bewindslieden voor Onderwijs aan de Tweede Kamer meegedeeld.

Aankomende studenten moeten zich in de komende jaren vóór 1 december bij het Centraal Bureau voor de aanmelding en plaatsing in Groningen melden. Studenten, die niet in aanmerking komen voor een plaats in een studierichting met een studentenstop, kunnen een beroep doen op de regeling voor bijzondere gevallen om te proberen alsnog geplaatst te worden.

De Centrale Commissie heeft aangekondigd alleen op grond van ~~kege zwaar~~ wegende argumenten een dergelijke verzoek in te willigen. Zij zal voor het komende studiejaar aangeven, in welke gevallen een beroep op deze regeling zeker niet onverklaard zal worden. Met plaatsingsbewijzen krijgt een beperkte geldigheidsduur van 30 dagen.

De bewindslieden zijn van plan met ingang van het komende studiejaar te bepalen, dat aankomende studenten vóór 1 juli aan het Centraal Bureau moeten hebben bericht of zij zijn toegelaten tot het afleggen van universitaire examens via het halen van hun examen of wanneer zij deze bevoegdheid denken te verwerven. Blijft die mededeling achterwege, dan wordt hun aanmelding als ingetrokken beschouwd.

Ook voor het hoger beroeps-
 onderwijs komt er een centrale aan-
 melding. Gestreefd wordt naar
 een begin daarmee in het studie-
 jaar 1976/1977. Voor het studie-
 jaar 1975/1976 wordt een proef
 genomen voor het hoger sociaal-
 pedagogisch onderwijs. Studenten-
 organisaties hebben zich inmid-
 dels tegen deze plannen gekend,
 omdat zij vrezen, dat ook voor het
 hoger beroeps onderwijs plaats-
 singscommissies in het verschiet
 liggen.

Aanvullende cursussen NATUURKUNDE en
 SCHEIKUNDE voor a.s. studenten aan de
 landbouwhogeschool.

In overleg met de landbouwhogeschool te
 Wageningen heeft de 'STOVA' (opleiding
 voor middelbaar en hoger laboratoriumper-
 soneel) besloten in de zomer van 1975 we-
 derom een cursus natuurkunde en een cur-
 sus scheikunde te verzorgen voor a.s.
 studenten aan de landbouwhogeschool met

inadequate vooropleiding. Het doel van deze cursus is de desbe-
 treffende studenten de ontbrekende kennis in de vakken bij te
 brengen.

De cursussen zullen worden gegeven in de periode van 28 juli
 t/m 29 augustus 1975.

Per vak zal gedurende deze periode van vijf weken 16 uren per
 week college worden gegeven door docenten van de Stova.

Voor meer gegevens hierover: dekanaat, kamer 100 !

De dekanen.

BRIEF van de OUDERS
 van
 CORA STRUYLAART

Het is ons een grote troost geweest, dat van de kant van het
 Pius X lyceum zoveel medeleven is betuigd bij het overlijden van
 onze dochter en zusje Cora.

Zeer groot was de belangstelling tijdens de bijeenkomst in de
 Pius X-kerk, waar de heer H. de Vilder een mooie preek hield, die
 wij dank zij het idee van een aantal leerlingen gelukkig nog kon-
 den lezen in Bolwerk van maart. Ondanks dat hij Cora oppervlakkig
 kende wist hij haar raak te typeren. Zó was zij ook thuis.

Veel ook waren de blijken van belangstelling tijdens de 'de pro-
 fundis', en de bloemen, waarbij ik speciaal wil vermelden het
 bloemstuk van Rieke en van de familie Wakker (met Rieke gaat het
 gelukkig al wat beter). Verder de bloemen van haar vriendinnen en
 van de vrienden van haar klas, die erg onder de indruk waren van
 het verlies van Cora.

Thuis hebben wij vele kaartjes en brieven ontvangen van het be-
 stuur, leraren en leerlingen en ouders van leerlingen. Hierbij
 denk ik speciaal aan de brief van haar klas en van de klas van
 haar broer Paul.

De grote belangstelling bij de H. Mis in de Sint Lukaskapel, de
 mooie preek van rector Brusseke, dit alles heeft ons zeer gesterkt,
 evenals de aanwezigheid van zeer velen bij de begrafenis op Bui-
 tenveldert.

Dankbaar zijn wij ook voor het 'ter herinnering' in Bolwerk van de
 heer M. Siewe.

Ik hoop dat Cora nog lang in de herinnering zal mogen blijven le-
 ven in de Pius X-gemeenschap en spreek ook namens mijn vrouw en
 kinderen nogmaals mijn dank uit voor de vele blijken van belang-
 stelling die wij mochten ontvangen.

Het heeft ons geholpen dit grote verlies te kunnen dragen.

J.W. Struylaart

verbroedering — IN HET TEKEN —

VAN DE

zitkuil

De faam van ons roemruchte Pius X Lyceum heeft zich nu al tot ver over de grenzen uitgebreid. Machtige bergketens konden haar vaart niet stuiten en ze heeft ook Genève bereikt, daar met name de leden van de undergroundbeweging in de grootste verwarring en onzekerheid brengend door verhalen over de soos, het koor, de zitkuil enz. enz..

Maandag 17 maart was de grote dag waarop wij een delegatie van het Jongerendom uit die stad ontvingen. Helaas kwamen ze pas 's avonds zodat ze het belangrijkste en interessantste deel van het schoolleven helemaal gemist hebben. Het was hun echter, zo vertelden ze later, vooral te doen om de achtergronden van het Volkomen Alternatief en Anders zijn op het Pius X. We geloven dat wij (aantal leerlingen met Frans in pakket + de docenten Frans) er wel in geslaagd zijn die duidelijk uit te leggen.

Om ongeveer 8 uur kwamen ze met z'n allen jodelend de cour oprennen. Wij hieven ook onze strijdkreet aan (hihah, goed gaat-ie zo, hihah, goed gaat-ie zo) en stormden de lerarenkamer uit, naar beneden, ieder een kapot glas in de hand want wij dachten nl. eerst dat het om een aanval ging van het Jongerendom uit Engeland, dat zoals bekend Volkomen Anti-Alternatief en Anti-Anders is. Het jodelen was, dachten we, een laffe en waardeloze afleidingsmanoeuvre. Gelukkig hoorden wij een Zwitser in het Frans roepen: "Hela, stop!" Nu was de manier waarop hij het zei typisch Zwitsers-Frans en bovendien zijn in Engeland zulke nutteloze talen als het Frans al lang weggeharmoniseerd.

We bemerkten dus onze vergissing, wierpen de kapotte glazen in de zitkuil en brachten in triomf onze gasten naarboven. Een geweldig gejuich van de docenten Frans, die, toen wij doldriest de vijand tegemoet dachten te rennen, in de lerarenkamer achtergebleven waren "om het hoofdkwartier tegen binnendringende Britten te verdedigen". Het is hun vergeven, maar natuurlijk hebben zij hier weer wel even het belang van moed en strijdvaardigheid over het hoofd gezien.

Zo zit je eigenlijk zelf je positie in het onderwijs te ondermijnen. Nu ja, de Zwitsers waren in ieder geval ongedeerd aangekomen. Het was 8.06 u. en 47 seconden, we hadden nog de hele avond de tijd. En die avond hebben we dan ook wat afgepraat, allemensen, ieder onderwerp waarover je maar in het Frans kunt praten hebben we kaalgegraasd, afgesabbeld en uitgekauwd. Natuurlijk ging het in hoofdzaak over het Uniekzijn van Pius X (We hebben ze ter illustratie de school ook even rondgeleid; ze werden helemaal enthousiast en slaakten kreten als: "merveilleuse symétrie!, quelle égalité!, les plafonds si blancs!, quelle unité prodigieuse!" etc. etc.). In Genève schijnt men het wat dat betreft nog lang zo goed niet voor elkaar te hebben!

Zo tegen 12 uur moesten ze echter opstappen want ze waren met de tram. Ze deden nog snel even de Zwitserse Rondedans om de pilaar heen, ze spuugden allemaal een keer in de zitkuil en toen was het wel de hoogste tijd. We brachten ze even weg, het laatste wat we zagen was een tram die zich met ongewoon grote snelheid van ons verwijderde. Misschien waren ze weer aan het jodelen geslagen, dat konden we echter niet horen. Voor alle zekerheid hieven we ook maar onze strijdkreet aan (hiha etc.). De tram begon nog harder te rijden. Later is er een versterkte politie-eenheid bij de halte verschenen. Maar toen waren wij al weg.

HOE LINKSER, HOE LAGER? (2)

Het betoog van mijn betere ik (deel I) was niet helemaal bevredigend. Hierbij doel ik niet eens op de potsierlijke loftuitingen aan het adres van de conservatieven -wat is een conservatief meer dan een tevreden automobilist die er indertijd tegen was dat de auto werd uitgevonden? Nee, echt onbevredigend vond ik de overpeinzingen over het verschijnsel "niveau", of liever het ontbreken hiervan. Stof voor een vervolg.

Wat en waar is dat, niveau? Geen collega die het precies weet. Wat we wel weten is, dat het te laag is, gezakt onder de rode streep. Donkere wolken pakken zich samen boven Nederland i.h.a. en Pius X i.h.b. Wat te doen? Lessen beter voorbereiden, een postakademiale cursus volgen, een boek van Prof. De Groot lezen -of juist niet-, een abonnement op een vaktijdschrift nemen en dat dan ook nog lezen? Wat zegt u? Zit ik op het verkeerde spoor? Gaat het om het niveau van de leerlingen? O, ik dacht dat het ging om het niveau van het onderwijs. U ook? Nou dan moet ik opnieuw beginnen.

"Niveau" is een relatief begrip, net als "groot" en "dronken". Iets is altijd groot en iemand dronken en de mate waarin deze eigenschappen aanwezig zijn kun je met resp. een centimeter en een blaaspipje meten. Hoe heerlijk eenvoudig, was dat bij niveau ook maar zo. Eén: niveau kunnen we toeschrijven aan 1. het onderwijs, 2. de leerlingen en 3. de leraren. De verwarring begint waar ik geneigd ben 1. en 3. te vereenzelvigen en anderen 1. en 2. Twee: hoe meet je niveau? Kinderachtige vraag! Met proefwerken en beurten natuurlijk. En inderdaad, ik kan niet ontkennen, dat de formulering, aard en relevantie van de vraagstelling onthullend zijn voor het peil van de leraar, maar hoe meet je dit niveau objectief (ob-

jectief= centimeter, blaaspipje). Hoor ik u alweer mopperen? Zit ik er opnieuw naast? Praat ik weer over de leraren i.p.v. over de kwaliteit van de grondstoffen? Sorry hoor, het bloed kruipt weer eens waar het niet gaan kan. Ik zal nu echt proberen niet meer af te dwalen.

Het gaat me eigenlijk hierom: de lage cijfers van Ariëns. De hamvraag is: wat zeggen die over het onderwijsniveau? Weinig of niets, dacht ik. Waarschijnlijk betekenen ze alleen dat de leraar, volgens mij grotendeels ten onrechte, teleurgesteld was. Ze betekenen noch dat leerlingen beneden peil waren, noch dat ze niets geleerd hadden. In vergelijking met het onderwijs bij Van Loenen -nogmaals: Ariëns en Van Loenen zijn symbolische namen- was het onderwijs bij Ariëns misschien zelfs beter. Voor mij wordt het peil van het onderwijs bepaald door de zinvolheid van de inhoud en verwerkingswijze van de stof. Zinvoller onderwijs is vaak moeilijker onderwijs en brengt meestal opdrachten met zich mee, die vaak, zo op het oog, matig tot zeer matig uitgevoerd worden. De fout die de "Ariënsen" m.i. maken, is de oude meetlat te blijven gebruiken. We zetten uit: prestatie is nihil - 50 % - volmaakt en leggen de 5 bij die 50 %. Dit kon bij een ouderwets memoriseerproefwerk, maar bij een werkstuk bijv. is zo'n berekening onredelijk. Een 6 of een 7 kan hier op zijn plaats zijn. Het feit dat zelfs een matige leerling die wat ik dan maar gemakshalve "zinvoller onderwijs" noem gevolgd heeft, in bepaalde opzichten verder is dan de traditionele goede leerling mag best beloond worden. We delen toch geen I. Q.-scores uit! Laten we in godsnaam niet de cijfers op aangepast peil doen belanden door terugkeer naar schoolse overhoringen. Hoger cijferen voor zinvolle opdrachten, dat is de oplossing.

Zo, was ik nu niet serieus?

NIEUW LEVEN

Zijn gestalte was zichtbaar in het natte glas van de winkel. De druppels vormden samen het spiegelbeeld van een man in smoking, die naar een paar buitengewone dure schoenen keek. "Morgen", dacht hij, "ben ik vergeten waar deze winkel is en dan zoek ik me eigen weer rot om hem terug te vinden." Hij pakte uit zijn binnenzak alleen een pen, want papier had hij niet bij zich. De naam van de winkel en de straat met het nummer schreef hij in de palm van zijn hand.

De straat was verlaten en aan het einde ervan stond een auto. Deze behoorde toe aan de jongeman, die zich door de storm en erger wordende regen heen worstelde naar het end van de straat. Hij had de wagen verlaten om weer voor een paar uur frisse lucht in zijn longen te hebben. Bijna een half uur had hij nodig om bij het adres aan te komen, waar hij uitgenodigd was. Een groot huis in het sjiekste gedeelte van de stad was de plaats waar hij moest wezen. Zijn wagen kon hij kwijt in de straat. Het natte asfalt glimlachte hem toe, terwijl hij dit overstak om aan te bellen. De glimlach van het asfalt was vriendelijk, maar die van de dame die open deed was mooier.

Zijn keep werd hem afgenomen. Hij was op tijd zag hij op de klok. Hij praatte even met de gastvrouw, terwijl beiden met hun gedachten ergens anders waren. Zij was in gedachte bij haar man, die ergens in het huis stond of lag te flirten. Hij was in gedachte bij de schoenen die hij morgen zou gaan kopen.

Het was een enorm lelijk huis en dit kon ook gezegd worden, volgens de jongeman, van het feest. Maar de gastvrouw vond beide dat ze zeer geslaagd waren. Net zo geslaagd als zij was in het beklimmen van de maatschappelijke ladder, Zij stond op driekwart van deze ladder en wilde nog steeds naar boven.

Na deze konversatie liet de jongeman het feest over hem heen komen, zoals een lauwe douche in een ijskoude badkamer over een smerig kind heen komt. Hij nam zich voor niet te veel te drinken, anders zou hij moeten overnachten in dit vreselijke huis. Elk uur dat het feest langer duurde dan hij wilde, ging het huis hem meer tegenstaan. Hij zat in een stoel en bezag de meest walgelijke produkten ooit door mensenhanden gemaakt. Kunstprodukten! De mensen op het feest leken wel een beetje op de schilderijen en standbeelden. Die meneer met die enorme omvang daar, hij leek in zijn witte smoking precies op de roomtaart, die de moderne kunst vertegenwoordigde in de kollektie van de gastheer. En die dame, die allerlei gaten in haar zwarte japon had, zij leek de levensgrote dominosteen, die schuin achter haar stond. Walgelyk vond hij dit opgeschroefde gedoe. Iedereen was naar de laatste mode gekleed en iedereen praatte met de meeste minachting over gewone mensen. Stelletje op hol geslagen snobs!

Hij wist dat hij er ook toe behoorde. En nu op dit feest maakte het hem mistroostig te weten dat hij ook behoorde tot de internationale jet-set. Vier dagen geleden was zo'n gevoel van afschuw hem ook overvallen. Dat was in Rome. Twee dagen geleden had hij hetzelfde gevoel in New York.

Hij was het zat, al dit walgelijke gedoe. Maar hij wist niet hoe hij eruit zou moeten stappen. Het was niet zo als in de ondergrondse; uitstappen met een heleboel mensen tegelijk. Nee, hij liet alles en iedereen achter in het voertuig.... Zou hij er dan wel uitstappen of gewoon in datzelfde voertuig proberen een andere plaats te vinden? Misschien zou hij moeten opstaan en zoeken naar een nieuwe zitplaats. Misschien samen met anderen. Hij nam zich voor dit direkt te doen. Warm van opwinding over dit voor-

uitzicht verliet hij het feest.

De glimlachende asfaltweg leek naar een nieuw leven te leiden. Hij keek naar zijn auto, plotseling kwam er iets de hoek om. Een paar sekonden later kleurde het glimmende asfalt; bloed!

De mensen liepen van het feest naar de weg toe. "Ach, hij was toch zijn leven lang al besluiteloos geweest. We zullen hem echt niet missen", zei de domino-dame tegen de roomtaart-heer.

Zij waren niet de mensen, die met hem op zouden staan, om te helpen zoeken naar een nieuwe plaats. Nee, zij waren het soort dat hun been uit zou steken als hij voorbij zou komen. Al was het hen nu niet gelukt, gevallen was hij toch. Hij had een doodsmak gemaakt!

Hieronymus Anonymus

bericht uit DE TUIN

Sinds de vorige BOLWERK uitkwam zijn we flink opgeschoten in de tuin. De kachel is totaal wijlen, de oud-ijzerman heeft zich over de brokken ontfermd.

Een verheugende mededeling voor iedereen, die in het afgelopen jaar hout voor de kas gesjouwd, van spijkers ontdaan, gekrabb, geschuurd, gezaagd of geverfd heeft: zondag 20 april stond de vlag op de houtopbouw van het dak.

Het pannembier ontbrak helaas, maar er was brood met bieslookboter bij de thee en verder halen we de schade nog wel in. Eén was er, die de moed had een begin te maken met het schoonmaken van de glasruiten. Er liggen er nog stapels, wie komt helpen?

Ook het werk in de tuin begint lekker op te schieten, maar er is nog flink wat te wieden en te snoeien. In de komende weken moet nog heel wat gezaaid worden, o.m. pompoenen, verschillende soorten droogbloemen, peterselie, selderie, zonnebloem. Je ziet: niemand hoeft zich te vervelen.

30 mei is de jaarlijkse receptie voor staf en docenten, oudervereniging, mensen van het project Spaarnberg en verdere genodigden en 1 juni verwachten wij een groep mensen, die een congres hebben op de Spaarnberg en gevraagd hebben of zij de tuin mogen komen bekijken.

Over de organisatie van deze dagen willen we graag nog een keer praten op school, de datum maken we nog bekend op het prikbord in de gang. Als het even kan, kom dan vergaderen. Ook belangstellenden zijn welkom! Als er leerlingen zijn, die zelf punten voor de agenda hebben, laat ze die dan even opgeven bij J.Hoving.

Voorlopig staan op de agenda: receptie + opening kas
zondag 1 juni
open dag ouders
wat zetten we in de kas
laatste soosmiddag.

P. Hoving - Helling

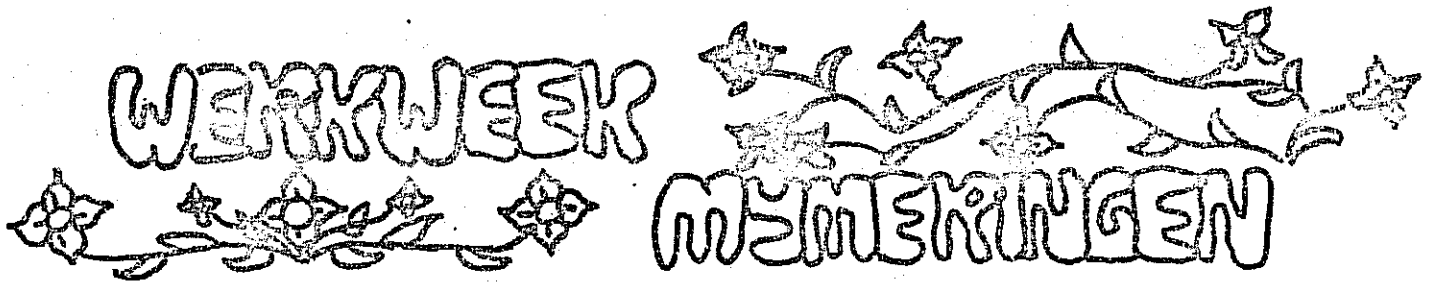
S t O v d V t B v d K T i d P - nieuws

Wij plaatsten in het vorige nummer van BOLWERK een proclamatie. Hierop kregen wij verscheidene reacties, waaruit bleek, dat onze geste niet door eenieder au sérieux werd genomen. Vele mensen schenen helemaal niet te begrijpen, wat nu precies onze bedoeling is. Met dit artikel hopen wij enig licht te verschaffen

vervolg zie p. 13

WERKWEEK

MEMEKINGEN

Eindelijk was het dan zover, we waren op de "Spaarnberg" te Santpoort. Nadat we onze fietsen/brommers onder het afdakje hadden geplaatst, gingen we de aula binnen, waar dhr. N. Wegbrans ons een hartelijk welkom heette. Iedereen was doodmoe van de rit en het was daarom ook erg fijn om een kopje chocolademelk of koffie te krijgen. Toen we een beetje uitgerust waren, werden we naar onze "discussie/zit"kamer gebracht. Daar vertelden juffr. Knijneberg en dhr. Tel ons waar we sliepen. Daarna was het tijd om te lunchen en die bestond uit brood met een lekkere frikandel. Hierna werden we naar de slaapzalen gebracht om onze spullen op te ruimen en je bed op te maken. Om twee uur begon het programma dat bestond uit tekeningen maken over hoe je de klas als geheel zag. Je werd ingedeeld in groepjes en die moesten allemaal (in groepsverband dus) zo'n tekening maken. Dat lukte aardig goed, en het viel op dat zowat elk groepje de klas ingedeeld zag van meer dan drie groepen, waarvan één de grootste was. Er werd over de tekeningen gepraat en om uitleg gevraagd. Vervolgens deden we een soort spelletje nl. je moest van dertig woorden een verhaal maken dat goed moest lopen. Er kwamen natuurlijk de gekste verhalen uit de bus, want al die woorden sloegen nergens op. Nadat we dit gedaan hadden, kregen we een half uurtje voor het diner vrij, en zowat iedereen van onze klas ging dan ook naar buiten.

's Avonds werden kleine spelletjes gedaan en om kwart voor negen konden we in de aula naar de bar om wat te drinken.

De volgende dag moesten we een interview doen. Enkelen van ons gingen naar Ymuiden of Haarlem, er waren ook een paar jongens die naar de kazerne gingen dat in de buurt lag. 's Avonds hebben we een strandwandeling gemaakt van Zandvoort ongeveer tot Ymuiden. Daar gingen we een café-restaurant binnen om wat te drinken. Daarna moesten we nog het hele eind terug en iedereen was dan ook bekaft van het lopen en op het station van Zandvoort zag je dan ook een heleboel op de grond zitten. We waren om ongeveer kwart voor elf terug en vielen van vermoeidheid zo in slaap.

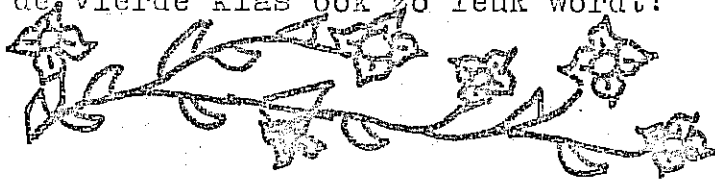
Woensdag hadden we een soort discussie over wat we de volgende avond zouden opvoeren. 's Avonds was spelletjesavond. Verschillende activiteiten waren aanwezig, er was goede muziek en lekkere drank en Wim en Pieter (of was het Piet?) waren er ook en die zongen liedjes die je vroeger op de lagere school geleerd had, met gitaarbegeleiding van één van de twee en René Postma. Dat was erg gezellig en 't was dan ook jammer dat dat snel afgelopen was. Om kwart over negen gingen we weer naar beneden om daar nog wat te drinken.

Donderdag was dé dag. Elke klas moest iets voorbereiden voor de avond. Enkele van ons hadden een sketch. Anderen hadden een dans en weer anderen hadden (waaronder ikzelf) een tekst op een bekend lied gemaakt, dat we dan zouden zingen.

Om half 8 was het zover! Alle derdeklassers zaten in de aula, allemaal zenuwachtig. Eerst vertelde Pieter (of was het nou Wim?) het een en ander over de (bijna) afgelopen werkweek en over de samenwerking die elke leerling met de andere leerling(e) had. Daarna begon het Grote Gebeuren. En, o wee, 3H (waar ik dus in zit) moest beginnen. Gelukkig liep alles goed af en na ons kamen de

andere klassen. Het viel me op dat elke klas erg goed voor de dag kwam, alles zat goed in elkaar.

Om ongeveer 10 uur was het afgelopen en begon het dansen. In het begin dansten er weinig mensen, maar zodra er rock 'n roll-platen gedraaid werden, kwamen er meer en meer. Meneer Peters nam weer foto's en ik vroeg hem te dans. "Natuurlijk, natuurlijk", en hij legde zijn fototoestel aan de kant en...fttt, wég waren we. Dat swingde weer de pan uit, ik kreeg het steeds warmer van het gehos. Opeens vroeg meneer Peters of hij een foto van ons beiden mocht laten maken. Nou, en voordat ik het wist, knip, daar stonden met z'n tweetjes knusjes op the picture. Na het dansen schoot hij nog verschillende "objecten". Even later zag je hem dansen met mevr. Schulman, allebei op de Spaanse toer. Hartstikke leuk, elke leraar deed zowat mee, dat vond ik wel erg leuk. Helaas was het om half 12 afgelopen, en er ging dan ook een luid boe-geroep op toen we het allemaal hoorden. En helaas was ook de werkweek zelf afgelopen. Bah, om weer in de schoolbanken te zitten. Maar het was in ieder geval een fijne week en wij danken dan ook de heer Wegbrans, Pieter, Piet en Wim en de andere docenten die dit voor ons, derdeklassers, mogelijk maakten. Laten we hopen dat het in de vierde klas ook zo leuk wordt!

Angélique Preud'homme
3H.

P.S. En dan wil ik ook namens de klas, juffrouw Knijneberg en dhr. Tel nogmaals hartelijk bedanken voor de fijne begeleiding ! !

Vervolg van S. t. O. v.d. V. t. B. v.d. T. i.d. P. - nieuws
v. p. 11

Zoals iedere serieuze onderneming doen wij ook aan statuten, die nu volgen:

1. De stichting heeft tot naam: Stichting ter Ondersteuning van de Vereniging tot Behoud van de Kritische Tekst in de Popmuziek.
2. De stichting heeft tot doel: het steunen van de Vereniging tot behoud van de Kritische Tekst in de Popmuziek, die tot doel heeft kritische teksten te signaleren en waardeloze teksten van kritiek te voorzien.
3. Van zojuist genoemde vereniging kan lid worden: iedereen, die geïnteresseerd is in non-conventionele teksten.

ad 1. Binnenkort wordt onze stichting uitgebreid met een vleugel voor compositorisch vernuft. Ter wille van de authenticiteit blijft de naam van de stichting ongewijzigd.

ad 2. Getuige de opmerking: "Schrijf jij eens een kritische tekst" kregen wij de indruk, dat men ons voor dichters hield. Wij zijn echter critici !

Voorlopig is dit genoeg geleuter op hoog niveau.

Pro patria et regina, zoals de ouden zeiden, reeds !

Tot de volgende keer.

Mede namens de rest van het bestuur:
Hein Hijink (en niet Heijink, zoals in de proclamatie stond) en
Henk Lasschuit.

DE DOLLARCRISIS

DE PERIODE TOT 1971 (vervolg)

DE HOUDING VAN DE WESTERSE LANDEN JEGENS DE DOLLAROVERVLOED.

De vraag rijst nu welke overwegingen vele landen (met uitzondering van Frankrijk) er in de jaren zestig toe hebben kunnen bewegen grote dollartegoeden aan te houden, ook nadat het aureool uit de tijd van de dollarschaarste was verbleekt. Frankrijk vormde op dit gedrag een uitzondering. Herhaaldelijk had De Gaulle zijn ontevredenheid over de gemakkelijke wijze, waarop de Verenigde Staten zijn betalingsbalanstekorten kon financieren. Het zat De Gaulle bijzonder dwars, temeer daar de Amerikanen hierdoor in staat waren grote belangen in de Franse industrie op te kopen en de oorlog in Zuid Oost Azië te voeren. Om De Gaulle's woorden extra kracht bij te zetten, ging Frankrijk in de jaren zestig over tot het omwisselen van vrij omvangrijke dollarsaldi in goud (een verplichting die de Verenigde Staten krachtens de overeenkomst van Bretton Woods op zich had genomen). Zo werkte het land mee aan de door zijn president gewenste ondergang van het stelsel van Bretton Woods en daarmee de doorbreking van de Amerikaanse hegemonie op monetair en economisch gebied.

Het antwoord op de hierboven gestelde vraag is, dat de centrale banken van mening waren dat er weinig te winnen, maar veel te verliezen was door het opeisen van goud bij de Amerikaanse schuldenaar. Winst zou er alleen gemaakt worden, indien het ooit zou komen tot een herziening van de Amerikaanse goudprijs. Verlies echter, in de vorm van een ineensstorting van het stelsel van Bretton Woods, zou het onvermijdelijke gevolg zijn, indien een groot aantal landen hun dollarvorderingen op de Verenigde Staten in goud zouden willen omzetten. Vrees voor het ontketenen van een monetaire chaos heeft de afzonderlijke landen er van weerhouden hun goudbezit op nog grotere schaal ten koste van dat van de Verenigde Staten uit te breiden.

DE "BLESSING-BRIEF".

Naarmate de verhouding tussen de Amerikaanse goudreserves en de Amerikaanse schulden ongunstiger werd, begonnen de Amerikaanse autoriteiten steeds meer druk uit te oefenen op de andere monetaire autoriteiten, ten einde de omwisseling in goud van de dollartegoeden tegen te gaan. Het feit dat ze hiermee in West Europa succes hadden, legde tevens de beperktheid van de economisch-politieke macht van de EEG-landen bloot. Bovendien bleek het binnen de EEC moeilijk te zijn om over internationale vraagstukken overeenstemming te bereiken. Frankrijk had een anti-Amerikaanse houding aangenomen. Duitsland was militair te zeer afhankelijk van de Verenigde Staten om op monetair gebied daadwerkelijk tegen de Amerikaanse wensen in te gaan. Dit laatste leidde er zelfs toe, dat in 1966 de toenmalige Gouverneur van de Deutsche Bundesbank, dr. Blessing, een brief schreef, waarin hij mededeelde dat Duitsland formeel van verdere omwisseling van zijn dollartegoeden in goud af zou zien. Ook de andere centrale banken beperkten de omwisseling in goud tot een minimum. Dit omdat de Verenigde Staten dreigde niet langer bereid te zullen zijn een disproportioneel aandeel te nemen in de defensielasten van de NAVO-landen.

VAN GOUD-DOLLARSTANDAARD NAAR DOLLARSTANDAARD.

Aangezien er na de opheffing van de goudpool in maart 1968 geen markt meer was waar vraag en aanbod hun invloed op de hoogte van de monetaire goudprijs konden doen gelden, was de monetaire goudprijs geen marktprijs meer.

De monetaire goudprijs bestond enkel en alleen door de garantie van de Verenigde Staten, dat zij ten allen tijde dollars tegen goud zou omwisselen. Deze officiële monetaire goudprijs had slechts een boekhoudkundige betekenis, daar zij gebaseerd was op een samenstel van afspraken omtrent de afrekening van vorderingen tussen centrale banken met behulp van goud. Zoals we reeds zagen in Bolwerk 4 werd door het grote prijsverschil tussen de goudprijs op de vrije goudmarkt (de grondstoffenprijs) en de monetaire goudprijs nagenoeg het goud niet meer gebruikt voor de verrekeningen tussen de centrale banken onderling. Daarnaast werd nagenoeg ook geen goud van de Verenigde Staten geëist door de centrale banken, en wel om te voorkomen dat Amerika de goudafgifte zou stoppen, waardoor het stelsel van Bretton Woods in elkaar zou storten en er een financiële chaos zou ontstaan.

Door de handhaving van vaste wisselkoersen zonder in werkelijkheid van goud gebruik te maken, is het stelsel van Bretton Woods feitelijk overgegaan van een goudenstandaard in een dollarstandaard.

DE DUITSE REVALUATIE VAN 1969.

Het land dat er relatief nog het beste in slaagde de geldontwaarding tengevolge van de binnenstromende dollars te bestrijden, was West Duitsland. De Duitse buitenlandse concurrentiepositie werd hierdoor nog sterker, hetgeen tot nog grotere Duitse betalingsbalansoverschotten heeft geleid.

In 1967 had West Duitsland een overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans van 9.713 miljoen Duitse mark en in 1968 van 11.684 miljoen. Er ontstond dientengevolge een collectieve verwachting omtrent een revaluatie, waardoor er nog eens een speculatieve kapitaalstroom Duitsland binnenkwam. Vooral door dit laatste werd het voor Duitsland onmogelijk het betalingsbalansevenwicht op normale wijze te herstellen. Duitsland had echter niet alleen problemen, ook de Franse franc stond onder druk. Frankrijk had echter geen betalingsbalansoverschotten, maar tekorten.

Op een conferentie van de EEG-ministers op 20 november 1968 te Bonn werd op Duitsland druk uitgeoefend om te revalueren (= officieel bij het IMF aangemelde waardeinstijging van een valuta) en op Frankrijk om te devalueren. Duitsland weigerde. De Franse minister stemde toe, maar De Gaulle weigerde. Duitsland probeerde eerst met belastingmaatregelen de export af te remmen (exportbelasting) en de import te stimuleren (lagere omzetbelasting op importgoederen). Door de revaluatie zou immers de werkgelegenheid aangetast worden en voorts zou het leiden tot een grote inkomensdaling van de Duitse boeren. (Alle boeren in de Euromarkt krijgen voor hun producten dezelfde afrekenprijzen. Deze zijn uitgedrukt in "Europese Rekeneenheid" (E.R.), waarvan de waarde gelijk was aan de dollar. Opwaardering van de Duitse mark houdt dus in dat men voor dollars minder marken krijgt, dus een lagere opbrengst voor de agrarische producten). Deze maatregelen bleken echter niet voldoende te zijn en er bleef voor miljoenen aan speculatief kapitaal Duitsland binnenstromen. In verband met de op handen zijnde verkiezingen dorst men uit angst voor stemmenverlies niet te revalueren. In eerste instantie probeerde men nog de valutamarkt te sluiten, maar omdat het buitenlandse betalingsverkeer niet lam gelegd kon worden, was dit slechts van korte duur. Men besloot op 29 september 1969 de wisselkoersen los te laten, dat wil zeggen dat de Deutsche Bundesbank niet langer op de wisselmarkt zou interveniëren om de koers binnen de verplichte marge te houden. Gedurende vier weken liet men de Duitse mark zweven, oftewel men liet de koersvorming over aan het vrije spel van vraag en aanbod. Er kwam een appreciatie (= waardeinstijging van een valuta door het vrije spel van vraag en aanbod) tot stand van zeven procent. Op 28 oktober 1969 revalueerde de Duitse mark van D.M. 4,- per dollar naar D.M. 3,66.

Deze revaluatie was hoger dan men verwacht had. De Duitse regering hoopte hierdoor aan alle speculatieve gedachten een eind te hebben gemaakt. Dat deze hoop slechts van korte duur zou zijn, zullen we in een volgende aflevering zien. Het feit, dat de andere landen niet mee revalueerden, waardoor Duitsland's gewenste effect teniet gedaan zou worden, houdt in dat de revaluatie niet te hoog was.

H E T J A A R 1971

DE MONETAIRE SITUATIE BEGIN 1971.

Ondanks de in 1969 bereikte overeenstemming over het SDR-stelsel was het vertrouwen in de dollar toch zo ernstig gedaald, dat een speculatieve aanval op deze valuta onafwendbaar leek. Algemeen heerste het gevoel dat de dollar overgewaardeerd werd en een waardedaling onvermijdelijk was. De Amerikanen voelden zich echter steeds minder verantwoordelijk voor dit niet altijd in hun voordeel werkend monetaire stelsel. Immers door de sterke groei van het wereldhandels- en betalingsverkeer in de jaren zestig waren de machtsverhoudingen in de Westerse wereld veranderd. De economische en politieke invloed van West Europa en Japan waren toegenomen ten koste van de Verenigde Staten. Amerika drong er bij deze landen dan ook op aan dat zij meer verantwoordelijkheid voor het monetaire systeem zouden dragen. Het was niet de dollar die diende te devalueren, maar het waren de landen met een overschot op hun betalingsbalans die hun valuta moesten opwaarderen en ook hun invoer moesten liberaliseren, zodat een verkleining van de Amerikaanse betalingsbalanstekorten mogelijk zou worden. Behalve een dalend vertrouwen in de dollar, nam de ontwrichting van het geldstelsel nog meer toe door de maatregelen die de regering in Washington nam om de stagnatie in de nationale economie op te heffen en de teruggang te bezweren. Er werden namelijk krachtige monetaire en fiscale impulsen toegediend zoals belastingverlaging, begrotingstekorten en renteverlaging. Het gevolg was dat zich een nieuwe massale dollarstroom naar Europa, Canada en Japan bewoog. Daar was de rentevoet namelijk veel hoger dan in de Verenigde Staten. Er was ook speculatief kapitaal bij, juist vanwege de verwachting dat diverse valuta's in waarde zouden stijgen.

(wordt vervolgd)

● future legend

And... in the death - as the last few corpses
lay rotting on the slimy thoroughfare - the shutters
lifted in inches in Temperence building - high on
Poachers Hill and red mutant eyes gazed down on
Hunger City - no more big wheels - fleas the
size of rats sucked on rats the size of cats
and ten thousand peoplolds split into small
tribes covering the highest of the sterile
skyscrapers - like packs of dogs assaulting
the glass fronts of Love me Avenue -
ripping and re-wrapping mink and
shiny silver fox - now leg warmers
- family badge of sphire and
cracked emerald - any day now
- the year of the DIAMOND DOGS
This ain't rock'n roll -
this is Genocide

voor wie dit leest

Een boek lees je voor je plezier, of om ergens geïnformeerd over te worden, b.v. een hobbyboek. Maar waarom lees je "literaire boeken"? Een vraag die ik mezelf veelvuldig gesteld heb. Het antwoord weet ik nog niet zo goed. Maar laten we het eens voorzichtig proberen te formuleren.

Voor het gemak laten we dan de discussie over wat literatuur nu eigenlijk is, maar achterwege. Wie trouwens het goede antwoord weet, mag zijn vinger opsteken. In een boek, verhaal, novelle, of het nu 40 of 400 pagina's omvat, wordt een bepaalde wereld beschrijvend weergegeven. In het ene verhaal is die wereld meer herkenbaar voor de lezer dan in het andere. Die mate van herkenbaarheid ligt aan de instelling en gezichtshoek van de lezer. Wie in Scandinavië op vakantie is geweest, zal in W.F. Hermans' "Nooit meer Slapen" veel van het landschap herkennen. Omgekeerd houdt dat echter niet in dat als je nooit in het Hoge Noorden bent geweest, je het verhaal niet zou kunnen volgen. Een verhaal is juist goed doordat de erin opgebouwde wereld ook voor de onwetende lezer visueel gemaakt wordt. Dus ook als je de "romanwereld" nog niet kende, zal je het verhaal kunnen waarderen.

Oorzaak daarvan zijn de factoren die die wereld bepalen. Elk verhaal is noodzakelijkerwijze opgebouwd uit een aantal segmenten. Allereerst spelen een aantal figuren, personages, (soms slechts één), een rol in het verhaal. Daarnaast hebben we de ruimte waarin het verhaal zich afspeelt en waarin de figuren hun rol vervullen. Dat spelen van die rol neemt dan ook nog een zekere tijd in beslag. Een bepaalde handeling in een verhaal kan breed uitgesponnen zijn, terwijl het verdere tijdsverloop zeer kort beschreven kan zijn. Zo wordt in de literatuurwetenschap wel onderscheid gemaakt in verteltijd en vertelde tijd. Als vierde element waardoor een verhaal bepaald wordt, noemen we het perspectief. Dit is de gezichtshoek vanwaar uit het verhaal verteld wordt. Zo kan een verhaal geschreven zijn in de 1e of 3e persoon, of het vertelt zichzelf. Het laatste element dat een verhaal bepaalt is de aanwezigheid van motieven. Dit zijn min of meer identieke gebeurtenissen of feiten die meerdere malen in het verhaal voorkomen, maar ook in verschillende verhalen van verscheidene auteurs aanwezig kunnen zijn. In "Het Behouden Huis" van Hermans ontbreekt het de hoofdpersoon aan contact met zijn mede-soldaten. Dat blijkt ook als hij boeken in de bibliotheek van het huis niet kan lezen. als hij de oude man niet kan verstaan en door niemand begrepen wordt. Zo wordt het ontbreken van contact op min of meer identieke wijze aangestipt.

Ook al ken je de romanwereld niet, doordat zij op een bepaalde manier is opgebouwd, krijgt ze toch iets herkenbaars. De schrijver doet dit alles echter niet voor niets. De structuur van het verhaal, d.w.z. de combinatie van elementen die het verhaal bepaalt, schudt hij niet zo maar uit zijn mouw. Neen, het is wel overwogen bepaald, vanwege de inhoud van het verhaal. De schrijver kiest de structuur zodanig, dat datgene wat hij te zeggen heeft zo duidelijk mogelijk overkomt op de lezer. Wat hij te zeggen heeft zou je dan ook het thema kunnen noemen. De elementen die het verhaal vormen, ondersteunen elk op hun specifieke manier het thema. Naarmate beter gebruik wordt gemaakt van die elementen. naar die mate wordt een verhaal ook beter. En naar die mate komt het thema ook beter naar voren.

Nu we zo ongeveer weten hoe een verhaal meestal in elkaar zit, keren we terug op ons uitgangspunt. Waarom lees ik? De wereld die in een verhaal wordt opgebouwd, zit logisch in elkaar. Alle gebeurtenissen hebben verband met elkaar. Dit in tegenstelling tot de werkelijkheid, waar voor het menselijk oog lang niet alles begrijpelijk en dui-

delijk is. Lezen zou je dan ook kunnen zien als een vlucht uit de realiteit, maar daarnaast en misschien ook wel daardoor een poging die realiteit beter te begrijpen. Een verhaal heeft bijna altijd als onderwerp het menselijk denken en handelen. Door veel te lezen en veel verschillende genres ook, zal je veel van die manieren van handelen en denken kunnen onderkennen. En daardoor zal je langzamerhand de werkelijkheid om je heen beter leren kennen en begrijpen. Al kan niemand de pretentie hebben het geheel van menselijke activiteiten totaal te kunnen begrijpen, toch kan veel lezen je van nut zijn. Maar gewoon lezen voor je plezier mag natuurlijk ook.

Zolang schrijven het doorgeven van informatie is, zolang blijft lezen het ontvangen van informatie. Het maakt dan ook niets uit of je proza of poëzie leest. Menno ter Braak stelde in een van zijn geschriften dat poëzie voornamelijk 'bezweert', d.w.z. een bepaalde wereld probeert te bevatten, terwijl proza daarentegen 'expliciteert', dus de wereld probeert uit te leggen. Dit maakt voor de lezer echter geen verschil. Beiderlei vormen van informatieoverdracht kan hij gebruiken om de wereld om hem heen beter te leren begrijpen, om meer vat op de dingen om hem heen te krijgen. Toch eist het begrijpend lezen van poëzie een andere discipline van de lezer dan bij proza. Wat in een verhaal in een heel hoofdstuk wordt behandeld, wordt in een gedicht vaak met een enkel woord afgedaan. Het lezen van een gedicht kost dan ook meer inspanning. Een woord kan vele betekenissen hebben en het is aan de lezer om de juiste te vinden. Je zal bij het lezen van poëzie dan ook gericht te werk moeten gaan. Bij poëzie is de geschetste wereld niet zo duidelijk uit segmenten opgebouwd als in een verhaal. Maar toch moet je je aan de tekst houden, zonder te verdwalen in dromerijen op grond van enkel een woord, waar een verkeerde betekenis aan wordt gehecht. Toch kan het lezen van poëzie veel vreugde geven, als je maar weet hoe te beginnen, daarnaast moet je heel exact te werk gaan. Ook dan kan zelfs poëzie helpen met het begrijpen van de wereld om ons heen, die zij immers probeert te 'bezweren'.

George Möller

VOORVAL

"Kapel" is open. Vrijdagmiddag. Er wordt muziek gemaakt. Ongeveer twaalf aanwezigen. Conrector komt eraan. Ziet het. Gaat weg en belt op. Komt terug. De twaalf mensen vegen de kapel en verlaten haar. Gaan naar huis. "Kapel" dicht.

Waarom is onze school zo ongezellig ?

Waarschijnlijk door het gebouw. Er zijn maar weinig plaatsen waar je rustig met elkaar kunt praten. De aula is er, maar geschikt is hij niet. Roken is op school verboden. Hierdoor wordt een grote groep naar buiten "gestuurd", wat niet altijd leuk is. En hierdoor wordt de drang om de school zo vlug mogelijk te verlaten ongetwijfeld aangewakkerd.

Zou dit echter de oorzaak zijn ?

Nee, ook de staf is verantwoordelijk. Ze is erg terughoudend t.o.v. initiatieven van de leerlingen. Zie het voorval en de moeilijkheden bij de oprichting van de Soos. Ook de, misschien, interessante discussie over de loting op de universiteit werd tegenhouden. Er wordt duidelijk kenbaar gemaakt, dat de leerlingen alleen op school komen om te leren.

Is de staf dus de schuldige ?

Nee, de leerlingen dragen ook hun steentje bij. Bolwerk gaat achteruit als ik naar de twee laatste nummers kijk. De Soos wordt georganiseerd door veel te weinig mensen. De fototentoonstelling bestond uit inzendingen van een handvol mensen.

M.a.w. de Pius-X-gangers zijn een duf en flauw soort mensen.ondernemen niet veel en slikken alles. Of is het toch juist dat een school een leergemeenschap moet zijn in plaats van een leefgemeenschap ?

Ron de Jong 6e

TEVREDEN EN VERMOEID

Als je je zo zaterdag-ochtend rond 11 uur weer terug vindt tussen de lakens, je langzaam de grenzen van werkelijkheid, mijmering en droom aftast, je tevreden en vermoeid zucht en niet meer weet hoe je hier terecht gekomen bent, dan ben je erg vroeg en toch veels te laat thuisgekomen van de soos.

D'r zwommen twee vissen in de gracht, zit er een visser langs de kant, die staat te vissen, zegt die visser tegen zijn aas, ben jij een schoppen of een klaver. G8h wat hebben we weer gelachen enzo. Ja, de soos is een plaats waar iedereen blij en vrolijk is, waar niet alleen leraren om hun eigen grappen lachen. Het is ook de enigste plaats waar zo nu en dan bij iemand de gedachte opkomt dat sommige leraren(een paar maar hoor) welles normale mensen konden zijn. Dit percentage "normale mensen" kon welles wat toenemen als "sommige leraren" wat vaker op de soos kwamen.

Toen ik achterin het draaiorgel aan het bewonderen was, werd mij door twee medewerksters aan dit toestel (Jansen& Janssen, één-met met één en een met twee ss'en, hè Jasses..) welwillend uitgelegd wat zij er nu precies aan geschilderd hadden. Beiden hadden dit orgel volkomen alleen helemaal zelf gemaakt.

Als je ook eens weten wilt wie er nou het allerlaatst de soos verlaat, moet je ook es tot het allerlaatst blijven. Ben Soos stapte als aller-aller-allerlaatste de soos uit, de kas onder de arm en wenste zijn medewerkers van-het-eerste-uur welterusten en goedemorgen, nadat we eerst nog met onze borstels de rommel veroorzaakt door drank en sigaretten opgeveegd hadden, en we weer voor de spiegel zagen dat de verblindende witheid ons weer tegemoet straalde, vanuit vader's gebitte-bakje, vielen we in bed en in slaap,, vermoeid en tevreden.

Titus Maria Williams

om mee te werken aan de bouw van een aantal toestanden voor de tentoonstelling die in november wordt gehouden.

Mensen die kunnen timmeren, schilderen, of op een of andere wijze hun handen of creatieve geest willen inzetten, om het saaie interieur van Pius X wat op te vrolijken.

Wij dachten dat met een leuke ploeg mensen, en niet alleen leerlingen maar ook moeders en vaders er iets gefabriceerd kan worden om met plezier tijdens de feestweek naar te kijken.

Voorlopig drie contactadressen:

Mevr. Spruit tel 15 04 66
Mevr. Driessen " 15 05 01
Dhr. de Smet " 13 22 25

Het is de bedoeling om binnenkort bij elkaar te komen om ontwerpen te maken zodat we zeker organisatorisch nog voor de vacantie van start kunnen.

Gevraagd.
Handvaardige lieden

MI EI II

Het is dan eindelijk zover. Wat hebben we gekankerd op de regen, de hele winter en zelfs lang daarvóór. Hoeveel godslasterlijke verwijten hebben we gericht aan de weergoden! En ou zitten we ermee. Met de zon achter de luxaflex. Leuk hoor. 's Morgens fiets je naar school, in de frisse Meilucht. Je bent te bang om te spijbelen, en in plaats van door te rijden naar Halfweg om de lammeren te zien dartelen in het veld sla je gedwee de Jacob Geelstraat in; je neemt een duik in de benzinewalmen van de fietsenkelder en als je dan weer boven water komt zit er niets anders op dan naar je lokaal te gaan. Buiten lacht te zon, de spreeuwen spelen krijger-tje in de struiken en het overhoren kan beginnen. De leraren zijn weer te beroerd om in de kuil les te geven. O, ze hebben allerlei uitvluchten:

De vlijtige docent: "Binnen gaat het er beter in dan buiten".
 De bezorgde: "Je krijgt maar blaasontsteking op die kouwe stenen".
 De biologische: "Zonlicht verweekt de hersenen".
 De rancuneuze: "Wij hebben vroeger ook altijd binnen gezeten".
 De autoritaire: "Geen flauwekul".
 De truttige: "Ik ben er niet op gekleed".
 De krijtvreter: "En het schoolbord dan?".
 De lafaard: "Een andere keer misschien".
 En de optimist: "Och, het uur is al bijna om".

We blijven dus binnen. Regende het maar. Kwam er maar een randstoring van de Azoren. Maar nee, we weten hoe buiten alles krioelt van leven, hoe alles kwettert, kwaakt, tjilpt, zoemt, zingt, zeilt, zwelt, trilt, tortelt, tiert, sist, gonst, snort, snatert, schatert, lacht, schaterlacht, fluit, fladdert, fluistert, balt, babbelt, blaas, blaft, hinnikt, loeit, mekkert, piept, bot, ontluikt, ruist, ratelt, knort, kraait, krast, krijst, krijt en vrijt.

Intussen wordt er huiswerk opgegeven voor het geval we onze vrije tijd niet op zinnige wijze zouden weten te vullen. Voelen die leraren dan werkelijk niets? Zijn de rozestokken van hun hart dan onherroepelijk verdord? Zie ze zitten op hun spreekstoelen, ze denken alleen maar aan doceren. Ze gelóven in hun vak. Het is hun heilig. En wij maar ál die wetenschappelijke diensten volgen, van het ene heilige huisje hollen we naar het volgende, en overal preken de voorgangers hun overtuigingen.

Onderwijl tooien langs de grachten de olmen zich in het prille lentegroen, hoe wreed! Waar blijven ze nou met hun cultuur? Hoe valt dit te rijmen met de Bucolica, De Maen bij Endymion, de Stier van Potter? En met Heine's Im wunderschönen Monat Mai

Als alle Knospen sprangen
 Da ist in meinem Herzen
 Die Liebe aufgegangen ...

Worden wij later ook zo? Ik vrees van wel, want zijn we het al niet een beetje? We durven al niet meer, voor Pa en Ma, maar eigenlijk horen we nu in het Amsterdamse Bos. Met pijl en boog op konijntjes jagen, visjes vangen, vuurtje stoken. Ons indianenpak is ons al veel te krap geworden.

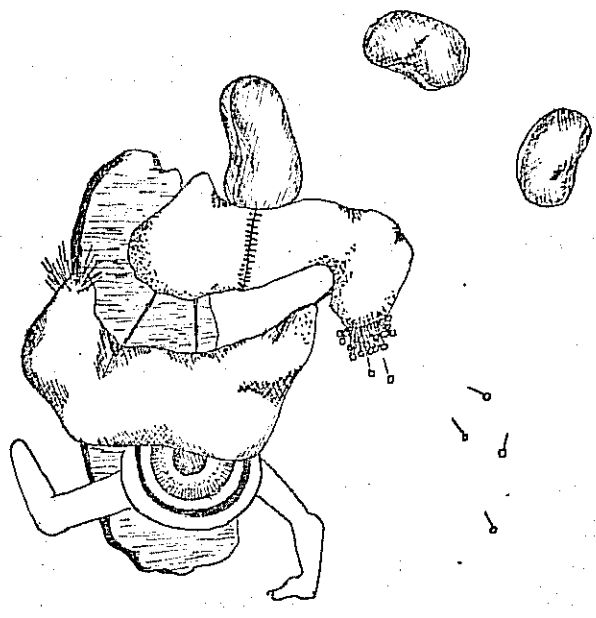
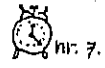
Ach Winnetoe, waar is mijn paard gebleven?

Louis Bianchi

REDAKTIONEEL

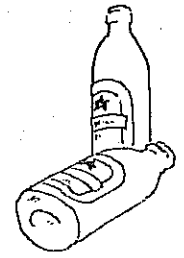
De volgende tien pagina's werden voor u geschreven en geïllustreerd door:

- Fred de Boer
- Bernadette Smal
- Paul Kamp
- Nanda Lauriks
- Peter van der Horst
- Marco Swaen
- Adri van der Wurff
- Stephan de Smet
- en Yvonne Wiewel red.

daar ga je dan
 half acht daar ga je weer
 brood mee geen thee
 $1+1=2$ $1+1 \approx 3$
 nu als je dit meeft breng je het over
 voor het gymnasium moet je meer weten
 op de muo mag je het met minder doen
 dan ga je van school af
 hoi hoi dat is fijn
 half acht daar ga je weer
 brood mee nu wel thee
 ez gaat bij G
 over chef. moet je iets meer weten
 dan ga je met pensioen
 (mis reken wel eerder)
 brood met thee
 wat nu.....

half negen dan sta je op
 brood mee is middags in het cafe
 $1+1$ is eh -- dat is 2
 nu jij brengt het niet over
 als $1+1$ nu eens 3 is
 jij brengt het niet over
 athenium misreken?
 rekenen dan hoef je te minste
 niet te rekenen
 fluiten dan ga je niet aan
 rennen te bluiten
 je komt van school
 so van nou al hange je
 half negen dan sta je op
 brood mee nu ook thee
 schaffen in het plantsoen
 varen op de rijn
 slinken in het ude delijh
 boaf je reken langs de amstel
 je krijg tein maal w is
 en je gaat de voet naar de plee
 half negen het hoeft niet meer
 maar daar ga je weer
 met je gerelenter door het park
 alrewe bedden achter je rug
 koffie thee cafe
 he doe je mee
 fred 60

Er wachten bij de redactie nog altijd een aantal flesjes bier om opgehaald te worden. Zo niet, dan zal Karin Adema slechts een aantal lege flesjes als prijs in ontvangst kunnen nemen.

Red.

"Er is geen medicijn tegen altijd eenzaam zijn", zong de gek en liep met gekscherende passen te grazen in het bedauwde gras, dat hij zo lekker vond. 20 tellen wachtte hij op de oppasser die op zou duiken, maar de oppasser had zich verslapen en hij kon verder ontbijten. Een tor passeerde, een hond, en toen een jongentje dat met welgemeende verwondering en nieuwsgierigheid bleef staan kijken. "Dag meneer", zei hij en de gek keek glimlachend niet op van de frisse sprietjes.

"Dag meneer", zei het jongentje en liep weg op zijn tenen om de gek niet uit zijn middagslaapje te halen. De zon zong van grazige weiden en spon een loom lentemiddagedicht voor zijn ogen, zijn schaduw rekte zich uit. Hij lag alleen maar, herkauwde wat en liet zijn baardharen de vrije loop.

"Kom terug!", brulde hij naar de ondergaande zon en trachtte zich in het gras te verbergen voor de nacht die hem al de helft van zijn leven had afgenomen. Heel de wereld werd zijn schaduw. Hij liep in een kringetje rond om gedachteloos de pijn in zijn hoofd te vergeten.

"Waar? Waarheen? Waar?", vroeg hij radeloos en rende over de snelweg: De tegenliggende vrouw begon te gillen toen hij

Adri van der Wurff

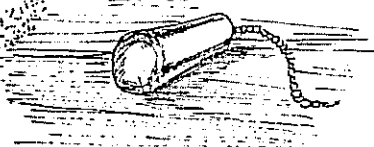
Tampons op het toilet !

We zitten in een klein pakje
voor jouw gemakje
door doktoren, specialisten
ontwikkeld en getest.
wij zijn voor alle dames het best !

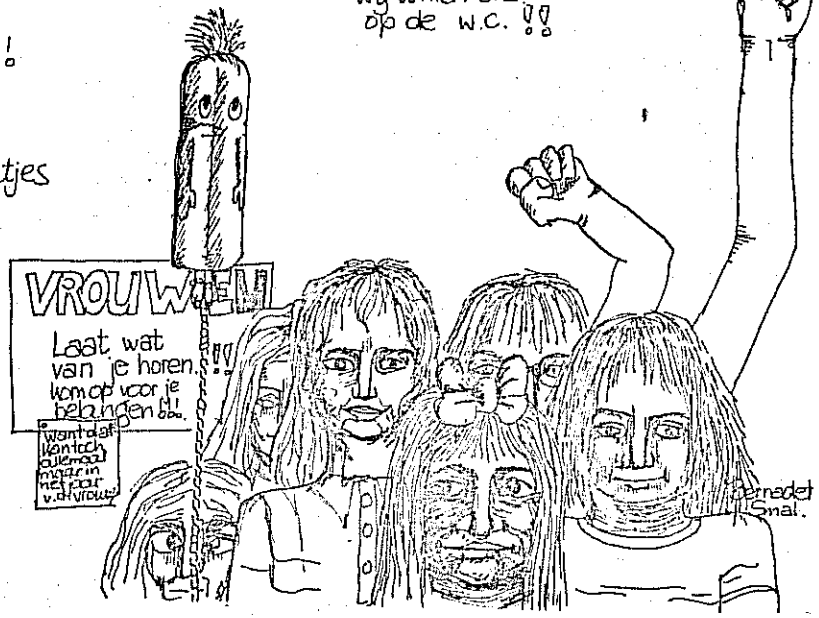
Ons hygiënisch cellophaan
laat de bacteriën buiten staan
gemakkelijk in te brengen op
het toilet ; Wij zijn altijd even
net ! Een lief blaauw koortje
hangt aan onze voeten,
voor als we weer verwijderd
moeten.

Geen irritaties of frustraties
geen lekken, geen vlekken
geen kleurtjes geen geurtjes
we zijn gemaakt van de
zachtste watten en kunnen
zeer veel vocht bevatten.
Spelden, gordels, bobbels
zijn verleden tijd.
Met ons heb je zekerheid !

Aan ons heb je dus veel
we kennen slechts één nadeel :
we zijn zo klein, als fijn wij zijn.
we worden vaak vergeten.
Daardoor hoor je op Pius X veel kreten
op de gangen op de kloer bij de rectorien
want je weet het nooit van tevoren.
Een maand gaat ook zo snel.
Dat weten de dames wel -
Dan zoek je je kapot
want of het andere is rot.
De proefwerk verknal je.
Bij Verhagen val je
Elk uur naar de w.c.
Het is toch nog wel o.k. ???!
snuf, snuf, geen luchtjes ?
iets te zien misschien ?
ach je kent de talloze oluchtjes
naar het watercloset.

Lieve mensen allemaal
Hier komt de moraal :
wij willen o.b.
op de w.c. !!

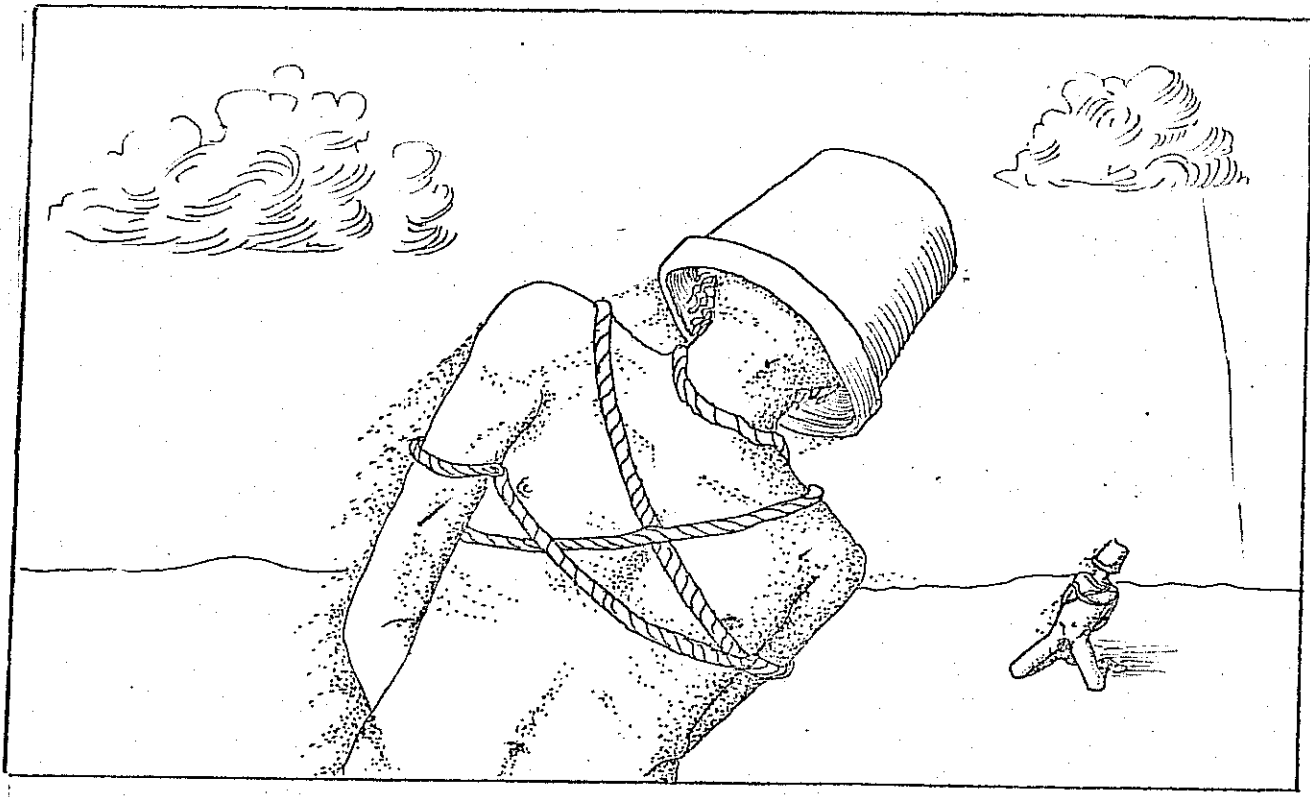

parabel van de bloempot
en de gloeilamp

Ruwweg kunnen we de wereld verdelen in bloempotten en gloeilampen. Bloempotten zijn eigenlijk de meest nietszeggende voorwerpen, omdat zij hun nut niet bewijzen door hun stof, maar juist door hun leegte; een bloempot is alleen nuttig als we er iets in kunnen stoppen, die bloempot zelf heeft eigenlijk maar weinig aan zijn bestaan. Gloeilampen zijn daarentegen nuttig omdat ze inhoud hebben, die bij toevoer van spanning licht gaat uitzenden, bovendien heeft die bloempot daar zelf ook wat aan: hij hoeft niet in het donker te zitten. Maar de meesten zullen met deze ogenschijnlijk inhoudsloze kletspraak geen genoegen nemen, daarom - klant is koning - zullen we de vergelijking naar de mensenwereld trekken. Daar zien we ook bloempotten en gloeilampen, er zijn veel mensen die hun nut bewijzen door leeg te zijn, dit zijn vrijwel al die mensen die de maatschappij in stand houden door te werken en vooral niet te denken, de gloeilampen zijn daarentegen mensen die in staat zijn tot het vaste vorm geven aan minder tastbare dingen als ideeën, gedachten e.d., dit soort mensen zijn zeker nodig immers: in het donker kan niemand leven. Maar in het donker kan een bloempot wel werken.

Als we er een optimistische kijk op de wereld op na houden gaan we ervan uit dat pasgeboren kinderen zowel bloempot als gloeilamp kunnen worden, dus mensen die werken en mensen die "scheppen". In de jaren daarna gaan ze hun ongevormde materie vastere vormen geven en worden ze meestal bloempot en soms gloeilamp. Zoals gezegd zijn bloempotten veel nuttiger, daarom is het voor de maatschappij voordeliger als de mensen gaan verbloempotten en als er niet al te veel gloeilampen ontstaan, omdat de bloempotten in het licht weleens zouden kunnen gaan zien wat ze deden, of nog erger, licht zouden kunnen gaan uitstralen. De school is in de vorming van bloempotten-gloeilampen van het grootste belang, op school wordt de keuze voor je gemaakt of je alleen zult gaan werken, of alleen zult gaan verlichten, of een tussen vorm van die twee zult worden. Als het onderwijs gericht is op het geven van kennis, het voorkauwen, het achterhouden van zelfstandig denken, het voorbereiden op werken in het donker dan worden er bloempotten gevormd. Besteed de school daarentegen ook aandacht aan het ontplooiën van creativiteit, niet alleen op kunstzinnig gebied, maar ook bij het verwerken van kennis, dan kunnen er verlichte-bloembakken ontstaan. De huidige school besteed vrijwel geen aandacht aan gloeilamp vorming, zij is er op gericht leerlingen voor te bereiden op het werk in de maatschappij, daarom is de school medeplichtig aan al die ongelukkige bloempotten, want het feit ligt er dat de helft van de volwassenen last heeft van nervositeit en stress, dat er veel mensen in psychiatrische inrichtingen zitten, dat er een stijgend aantal zelfmoorden is, dat er een toenemende misdadigheid is, dat er miljeuvervuiling is en ga zo maar door. Het wordt tijd dat de mensen uit het onderwijs zich eens gaan realiseren waar ze mee bezig zijn als ze bloempotten maken van mogelijke gloeilampen. De school zal moeten kiezen wat belangrijker is, het meewerken aan een bloempotten maatschappij of het ontplooiën van verlichte-bloembakken, aan het geluk van toekomstige volwassenen. Leraren, schoolleiding aan u is de keus.....

Marco Swaen

VERVELING

Toen ik mij afgelopen zondag stierlijk verveelde, besloot ik mij volgens de ideeën van Marco te amuseren.

Ik begon enthousiast op de tafel te drummen, want dat leek me nou eens echt leuk. Van de jampot naar de hagelslag en het theekopje, wat een prachtig geluid gaf. Mijn moeder vond het minder prachtig toen 't kopje aan diggelen werd gedrumd.

Maar goed, er was nog een hele lijst. Ik draaide een willekeurig nummer.

- "Ja, met.....(niet te verstaan), met wie spreek ik?"
- "Ja, hallo, met wie spreek ik?"
- (ongeduldig) "Ja, hallo, met wie? Hallo daar?" (nog ongeduldig-er:) "Met wie spreek ik?"
- (ik weer) "Ja, hallo, met wie spreek ik?"

Even stilte en toen pats de hoorn op de haak.

't Was jammer dat ik het nummer niet meer wist, anders had ik nog 's opgebeld. Daarna probeerde ik helemaal niet te denken. Het leek me vrij gemakkelijk, maar het viel behoorlijk tegen. Ik heb nog nooit zoveel gedacht, als op dat ogenblik, dat ik niet wilde denken. Toen ben ik maar het hierbovenstaande en misschien ~~ook~~ hieronderkomende verhaaltje gaan schrijven.

Enkele ideeën om melig te worden:

1-Ga op 'n brug staan van b.v. de Herengracht en wacht tot er een rondvaartboot onderdoor komt varën. Probeer dan in het open raam te spugen. Als dat niet lukt of in de winter is zo'n klodder op het glas ook erg leuk. Let op hoe de mensen ontsteld naar boven kijken.

2-Ga een goudvis (à 70 cent) kopen en vraag of je 'm uit mag zoeken. Als de man 'x met zijn visnetje er uiteindelijk (na veel nee's en die's) ongeduldig maar eentje pakt en in een zakje stopt, moet je de vis nog eens bekijken en zeggen dat je 'm toch niet mooi vindt, en een ander wilt. Als je er dan eindelijk eentje hebt, vraag dan ~~na~~ of je 'm op afbetaling mag kopen, daar je maar 20 cent bij je hebt. Ik heb dat zo'n vijf keer gedaan en de reactie is iedere keer weer even leuk.

Nou dit was het, 't schrijven verveelt me, ik ga me maar weer anders vervelen.

Jouw wereld is de mijne zeker niet.

voor (Titus Maria) Williams (Shakespeare)

Ik stond verstomd toen ik op pagina 24 van Bolwerk no.8 het sonnet (no.1 ? Hopelijk blijft het daarbij) van de heer Titus Maria Williams aanschouwde. De haren rezen me ten berge van dit romantische stuntelwerk. De vorm klopt weliswaar met die, behandeld in Lowicks "Literaire Kunst" maar daarmee is dan ook alles gezegd. Een korte analyse kan hier volstaan.

De eerste zeven regels zijn nog wel redelijk, maar dan begint het geklungel. Regel 8 luidt "Ik schei er nu mee uit". Waarlijk een zeer onpoëtische term voor een romanticus die op het punt staat zelfmoord te plegen.

De heer Williams had toen ook beter met zijn gedicht kunnen ophouden, want het moeilijkste deel, het sextet, is helemaal waardeloos. In regel II zou het woord "meer" na "niet" de bedoeling van het gedicht zeker versterkt hebben. Ook de "trein" in regel 13 is verre van gelukkig gekozen. Het beeld is volkomen misplaatst. Wiens leven is nu rechtbanig als de baan van een trein? Deze regel is overduidelijk opgeofferd aan het rijm.

Mijn belangrijkste punt van kritiek is echter de dichrvorm. Deze is m.i. niet meer geschikt voor deze tijd maar hoort thuis in de Renaissance of de Beweging van Tachtig. Als reactie heb ik het volgende gedicht geschreven:

Een Verduisterde Zon

Als de natuur schoon bleef,
de hemel blauw en roze,
de zeef van het hemelse licht,
de zon,
bleef te zien,
zou ik heel misschien,
baden in mijn geluk.

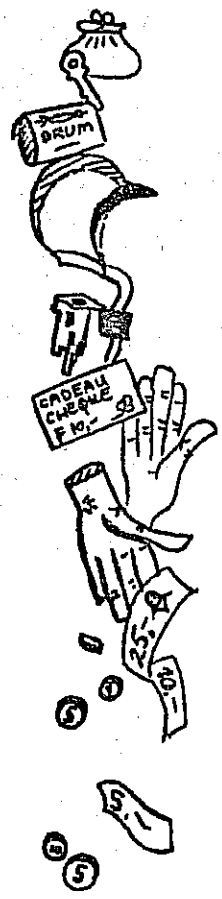
Als de armen rijk werden,
de groten klein,
de zon die straalt het meest,
de liefde,
opklaarde na alle donkere jaren,
zou ik, ja, een ieders haren
strelen in mijn geluk.

Nu is de liefde keel en commercieel,
deze zon aan de hemel te veel,
in kasteel, bureel en bordeel.
Beveel, steel, verveel en speel
met mensen uit liefde.
Dat dit me niet doorkliefde!

Tino Hagendoorn

Ontlasting

Wij willen al diegenen hartelijk bedanken die zich tot nu toe zo vrijwillig en naar eigen inzicht hebben ingespannen om medeleerlingen te ontlasten van:

- een portemonnee
- een fietssleutel
- een pakje shag
- een tramabonnement
- nog een portemonnee
- een bromfietshelm
- een tas gymspullen
- een snelbinder
- een andere fietssleutel
- een kadobon
- weer een bromfietshelm
- een leren jas
- een paar handschoenen
- nog eens een portemonnee
- een briefje van vijf en twintig
- een tientje
- een briefje van vijf
- wat klein geld
- en nog wat andere voorwerpen

waarvan men blijkbaar dacht dat deze voor de bezitters van geen waarde zouden zijn.

Is dit de huidige manier van doen hier op school?
Lazer dan godverdomme op!

*Nieuwe felty voor het koninklijk huis;
er is ons weer een prinsje geboren
reken maar dat het weer feest was
op Soerabaja. Trouwen van de week
was onze lieve koningin Juliana
ook jarig. Nog gefeliciteerd
hoer majesteit. fred en bernadet.*

Voorleesoefening voor de jeugd:

Bui-ten spe-len

"ga maar bui-ten spe-len, Jan", zegt moe
 "goed moe", zegt Jan en hij stapt naar bui-ten toe
 Jan snuift de fris-se bui-ten-lucht op en denkt bij zich-zelf:
 "wat heer-lijk ruikt de bui-ten-lucht op de-ze zo-mer-se dag, ik
 houd erg veel van die citroen-spray."
 dan zet Jan zijn e-lek-tro-ni-sche flip-per-au-to-maat op de stoep
 en be-gint fijn te spe-len.
 Jan speelt heel fijn, en moe hoort hem de he-le mid-dag niet, tot-
 dat Jan gil-lend de keu-ken bin-nen komt ren-nen
 "wat is er?" vraagt moe
 "er is een erg eng beest bui-ten, Moe "jam-mert Jan
 "ik ga wel e-ven kij-ken Jan " zegt moe
 sa-men stap-pen ze naar bui-ten toe
 Jan wijst moe het dier aan
 "O, maar Jan" zegt moe, "dat is een m-i-e-r, die doet geen kwaad"
 Dat is een heel zeld-zaam dier, zullen we sa-men hem fijn dood-
 trap-pen?"
 "Graag moe" zegt Jan en er ver-schijnt weer een glim-lach op zijn
 ge-laat-je

Adri van der Wurff

heb je al gemerkt dat het voorjaar
 wandl, nou zeg je pral oogjes dan
 meer op. fied en barme del.

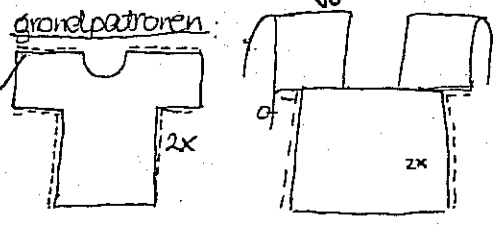
Modepraatje van Fred en Bernadet

Als je iets nieuws nodig hebt of gewoon zin hebt in iets anders loop dan eens niet meteen naar de winkel maar kijk eens in huis wat er nog is. Dat brengt je op allerlei leuke ideeën. Bovendien zijn oude kleren vaak van goede echte onderwetske stoffen gemaakt. Hoeveel kost een goede lap linnen of wol je tegenwoordig niet? Het is trouwens een leuke bezigheid ien helemaal niet moeilijk! Kijk maar: er zijn veel mogelijkheden.

- ① Maak op een kledingstuk een applicatie of borduur er iets op. Ontwerp het zelf. Het is heus heel makkelijk. Gebruik je fantasie maar eens goed en wat ook belangrijk is: heb een beetje durf, laat het niet in de kast hangen dat is doodzonde.

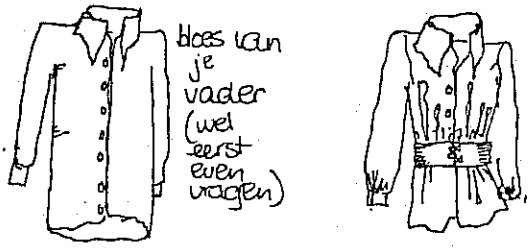
- ② Als je niet genoeg stof hebt om een kledingstuk te maken, gebruik dan verschillende soorten stof voor één kledingstuk. Verschillende stoffes in één tint doet het heel leuk.

Het makkelijkste is om een eenvoudig patroon te gebruiken, anders word je gek van de naadjes. Gebruik je centimeter goed en ga af en toe eens even zitten om het een en ander uit te rekenen.

Let goed op ruimte voor schouders en oksels, anders kun je je niet bewegen! (Hier spreekt iemand uit ervaring)

- ③ Sjaaltjes, ceintuurs^{ed.} openen vele nieuwe wegen:

- ④ Tip van Fred: lekkere slobberjas met zakken waarin je je handen (en nog veel meer) knijpt knijt. Broek met strakke pijpen, echter niet te strak van boven. Lekkere ruime schoenen met geitewollen sokken. "Als je dit aanhebt huypel je vrolijk rond, of je slobt lekker voorbij."

* even noteren: elke maandagochtend kun je op de Noordermarkt 2e handelskieren kopen voor weinig geld. De prijzen staan niet vast je kunt ojdingeren. Er hangt een gezellige sfeer, en als je goed snuffelt en niet te laat komt kun je jeid op.

Dit zijn natuurlijk maar een paar van de talloze mogelijkheden. Groetjes F+B!!

welen jullie al waar je met de bahant u naar toe gaat. wij wel, wij gaan naar Ben deaux
Fred en Bernadet

E I N D E X A M E N

Enkele meningen over het eindexamen van mensen die het weten kunnen:

"Ik vind dat de uitslag een vertekend beeld geeft, wat je kan komt niet tot uitdrukking, want het is veel belangrijker hoe je jezelf in de hand hebt dan wat je ervan af weet. Ik sta er een beetje onverschillig tegenover en dan zie je dat het toch nog goed gaat. En als het vakantie is moet je denken: ha, het is lekker vakantie! En dan ga je lekker in de zon zitten en neem je vriendinnetje maar mee. En als je dan het eindexamen moet maken, moet je niet twijfelen aan jezelf, maar het zo goed mogelijk maken. Dan wordt het nog eens wat."

"Het eindexamen is een bloempottenfestijn, een carnaval der bloempotten, waar bloempotten en gloeilampen weer eens goed uit elkaar kunnen worden gehaald. De bloempotten zijn radeloos van nervositeit, terwijl de gloeilampen op hun sloffen nog eens een lichtje op kunnen steken."

"Leraren zijn heel erg lief, vooral op het derde schoolonderzoek, je kon niet even op de gang zitten of de leraren vroegen vol belangstelling hoe het met je ging. Je gaat leuk met elkaar om; aan de ene kant moet je keihard werken en zit je in de zenuwen, maar aan de andere kant heb je toch ook veel lol. Je moet zorgen dat je er ook andere dingen naast blijft doen."

"Zo tegen het eind van het jaar begin je je af te vragen, waaraan je bent begonnen. Tot nu toe hebben we 12 van de 34 dagen vrij werkelijk vrij gehad. Je doet het hele jaar eindexamen, telkens weer ben je onherroepelijk bezig voor je papiertje, fouten kunnen fataal zijn.

De schoolonderzoeken zijn nu achter de rug, de helft van je cijfer ligt nu vast. Negen tiende van het jaar werk je je te pletter voor $\frac{1}{2}$ van je cijfer, en over een week kladder je er in een paar uurtjes de fest erbij. Kan je weer multiple-choise-teksten gaan maken. Als je het op een na beste antwoord kiest krijg je hetzelfde als iemand die een onzinantwoord kiest. Ik wil zo onderhand wel eens een beetje vakantie na al die zenuwtoestanden, maar goed nog een paar weekjes..."

Zo dat was het, ik hoop dat jullie nu weten waaraan je zult gaan beginnen.

GROETEN VAN HET FRONT
Adri van der Wurff

? Bête ?

DOOR JGO CORBIÈRE.

6B

Na zes jaar is het er eindelijk van gekomen, vlak voor het einde: een stukje in Bolwerk.

00 Nu het Schòol Onderzoek achter de rug is wilik nog even wijzen op wat cijfertjes. Zij geven de deelnemers van dit jaar misschien enkele spijtgevoelens, maar leerlingen uit de lagere klassen zullen ongetwijfeld enige ogenblikken aangenaam verrast zijn bij het zien van de origineel gekozen verhoudingen.

Stel het gewicht van ~~7~~ één eindexamenvak op 1. Het gewicht van de delen is dan:

Voor een α - pakket	S.O.1	1,875	26,788 %
	S.O.2	2	28,571 %
tussen	2-3	0,25	3,571 %
	S.O.3	2,875	41,071 %
	+ _____		
		7	

Voor een β - pakket voor	S.O.1	0,1111	1,587 %
	S.O.1	1,5496	22,137 %
tussen	1-2	0,5039	7,2 %
	S.O.2	1,9524	27,891 %
tussen	2-3	0,3333	4,762 %
	S.O.3	2,5496	36,423 %
	+ _____		
		7	

α - pakket= la, gr, gs, ne, eng, du, fr.

β - pakket= la, ne, eng, w, l, na, sk, bio.

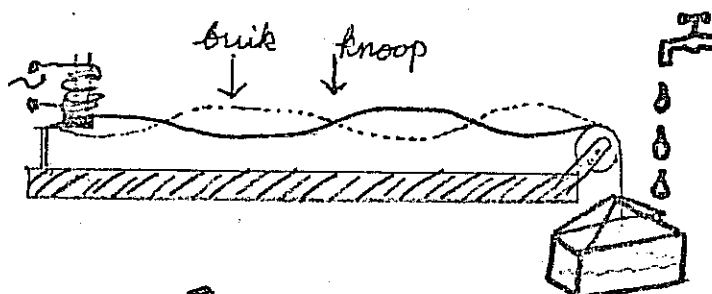
Zo kan het gebeuren dat een proefje van het scheikundepraktikum (dat is in een uurtje gebeurd) telt voor 2,380 % en dat de boekenlijst Nederlands telt voor 3,571 %.

01 Mocht je je de verhoudingen uit 00 niet zo goed voor kunnen stellen, neem dan een appel, verdeel die keurig netjes en zie of je wat pitjes kunt reserveren voor de boekenlijst of de steel voor een scheikunde proefje.

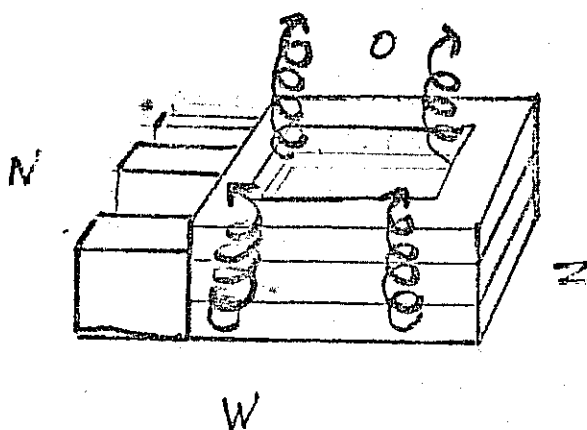
02 Misschien zal er nu een docent nederlands opstaan en over de cour schallen: "Ziet, Uw lijst is een pitje, een zaadje! Verborgten levenskracht, ingesloten bladerpracht. Koester deze kiem, geef hem water, geef hem zon, liefde en warmte. Laat hem uitgroeien tot een boom. Een appelboom, die U zal voeden, die U zal laven. Neen, niet alleen een appelboom, een schaduwbedende palm, een treurwilg, die Uw verdriet zal bewenen en tenslotte een kistenhout leverende eik."

- 03 Vele secties beschikken nu over een bibliotheek: de talen, biologie, aardrijkskunde..... en niet te vergeten de interessante, drukbezochte Wiskunde Bib. met de leuke spelletjes. De vraag rijst nu bij mij: Wanneer gaat de speelruimte voor natuurkunde open? Vooral bij nat.ontbreekt het de meesten namelijk aan enig praktisch inzicht in de behandelde stof. Proefjes blijven in de les meestal achterwege.
- 04 In dit verband is het misschien aardig te vermelden dat ik thuis met beperkte middelen de proef van Melde heb kunnen doen. Een spoeltje met 50 Herz wisselspanning erop bracht een ijzeren plaatje in trilling, dat vastgeknoopt was aan een gespannen draad. Met behulp van een bakje water kon ik de spankracht regelen. Het gebruik van water heeft het voordeel dat er voldoende van voorhanden is, het gemakkelijk doseerbaar is en dat bovendien de spankracht makkelijk te meten is. Bij bepaalde gewichten kreeg ik inderdaad prachtige golfvormen in de draad te zien.
Ik heb de lengte van de draad, de aantallen knopen en bijbehorende gewichten gemeten en genoteerd, vervolgens heb ik de betreffende formule $v = \sqrt{\frac{F_s}{m/l}}$ omgeschreven in een geschikte vorm, zodat ik aan 1 zijde van het "=" teken de gemeten waarde kon invullen.
Wat bleek nu? De uitkomst was constant op 4% nauwkeurig!
- 05 S.O.otje?
- 06 Is het je al eens opgevallen dat van de 4 grote trappen in het gebouw er 3 rechtsonder omhoog lopen en dat er maar een linksom omhoog gaat? Wie weet een leuke verklaring? (Bedenk dat je, rechts-houdend, dus in 3 van de 4 gevallen sneller naar boven dan naar beneden kan lopen).
- 07 Is Bolwerk nu het blad waar zo veel mensen zo weinig in schrijven, of zo weinig mensen zo veel?
- 08 Er vallen te veel gymlessen uit.
- 09 Overigens lijkt het mij leuk om een gefingeerd boek op je boekenlijst te zetten.
- 10 Bent U ook part-time christen?
- 11 Ik hoop dat er op deze school, ondanks het mij verwijte cultuurbarbarisme, toch enige lezers voor deze regeltjes te vinden zijn.

04'

06'

goedgekeurd door de bond van verontruste huismoeders

't Doet je iets

Van een speciale correspondent heeft tante Mien een wel zeer bijzondere tijding gekregen. Tijdens één der lessen Nederlands werd de klas opgeschrikt door een zeer merkwaardig verschijnsel op het gelaat van de alom geliefde heer J. de Nijs. Zijn mond verbreedde zich namelijk tot een schuchter glimlachje! Met onrust in ons hart vragen wij ons af of dit glimlachen inderdaad op aftakeling van het gestel van betreffende persoon duidt.

(A D V E R T E N T I E)

Gevraagd: tweede-hands leraren met aan-en-uit-knop.

Aangeboden: Prima docenten zonder aan-en-uit-knop, in goede staat verkerend, slechts enkele mankementen, diverse bouw-jaren en bovendien goedgekeurd door de bond van verontruste huismoeders.

Metro

Onlangs kwam ons ter ore dat de heer C. van Rijn, die, zoals bekend, de schone engelse taal hier ter schole doceert, van plan is een fel betoog te schrijven, gericht geheel en al tegen de amsterdamse ondergrondee-in-aanbouw, de zg. "metro". Toen wij dhr. van Rijn om commentaar vroegen, antwoordde deze: "Daar weet ik niets van. Je bent geheel abuis. Dat heb ik beslist niet gezegd!"

BINNENKORT VERS
VAN DE PIUS X-PERS

tante mien
LITERAIR

Wij verwachten op zeer korte termijn de uitgifte van de volgende boekwerken, die wij onze lezers ten zeerste kunnen aanbevelen:

- H.G.Wessendorf:
ZWOELE NACHTEN IN BERLIJN en 12 andere duimzuigerijen.
- J.P.Schouten:
GROOT ANTI-ISRAEL-MANIFEST
- Ed. H. G. J. Koster:
MEMOIRES

SABC... "A... Z...
... X?

PIUS-FLOP X

Aangezien het alweer tegen het einde van het schooljaar 74/75 loopt, en dientengevolge ook de laatste BOLWERK (10) binnenkort zal moeten verschijnen, heeft tante Mien besloten een grandioze prijsvraag te organiseren.

De bedoeling is deze: onze vaste lezers (de hele school dus) vullen op een blanco blaadje (dat na het invullen natuurlijk niet meer blanco zal zijn) de titels op van de stukjes die dit cursusjaar in BOLWERK zijn verschenen waaraan men zich het meest heeft geërgerd

of die men gewoon "stom" vindt.

Wij willen per blaadje niet meer dan drie (3) titels en/of andere aanduidingen hebben van vervelende literaire creaties, en wel als volgt: men schrijve onder elkaar, oftewel verticaal, op de 3 bewuste titels met voor elke titel een Arabisch cijfer van het type '1', '2' of '3', en wel '1' voor het allervervelendste stukje, '2' voor het daaropvolgende stukje dat van een zekere wansmaak getuigt en '3' voor het stukje dat vervolgens iets beter te verteren is. Men wordt verzocht de blaadjes in de gele kopy-bus in de hal te deponeren.

In BOLWERK 10 zullen wij dan de officiële 'PIUS-FLOP X 1974-1975' samenstellen.

BIJBAANTJE (2)

Toen wij de vorige keer berichtten dat de heer Schouten een bijbaantje had in de vorm van het algemeen directeurschap van Elsevier Nederland BV, hadden we nog niet het flauwste vermoeden dat dit heerschap zich bezondigt aan nóg meer buitenschoolse activiteiten.

Dat dit zo is leidt tante Mien af uit de volgende reclametekst die ze onlangs aantrof: Wat is beroemd in Slotervaart? Schoutens hazelnoottaart!

hapt zo heerlijk weg!

We mogen wel uitkijken, want deze geografiedocent begint zich te uiten als een ware multi-national!

(ADVERTENTIE)

Nieuwe kindercrèche geopend in lokaal 332, alleen open op dinsdag en donderdag en wel van 13.00 tot 13.40 uur. Alle speelmaterialen aanwezig - deskundige leiding. Brengt ook úw kroost naar deze peuterspeelzaal!

{ Tante Mien
literair

"ZAGHE
G-AGNO
S-LEW
A-LL-
K-ET-
Σ

De Duitse kijk op God werd ons duidelijk na het lezen van het volgende stukje, dat we aantreffen in 'Deutscher Wortschatz'.

Gott offenbart sich in seinen Werken.

Seit mehreren Jahren hat er nichts mehr veröffentlicht.

Het staat er echt hoor! Pag. 60, nr. 153, zwart op wit! Het lijkt tante Mien het beste dat wordt overgegaan tot afschaffing van dit verdoemde boek. Hiervoor heeft ze overigens ook nog andere redenen.....

«Oh, Iesus, sta ons bij. Dit is een mislijk teekken!»

[loest van den Vondel: "Gijsbrecht van Aemstel" vers 518.]

BUHRE IS WEER BEZIG!!

Dames opgelet! Feministen verenigt u! De heer Buhre heeft zich weer eens anti-feministisch uitgelaten. Zonder schroom verklaarde hij dat hij nooit vrouwen sloeg (dat is aardig) behalve als hij ermee getrouwd was. Dan zijn ze namelijk persoonlijk Bezit, zo verklaarde hij. Foei!

Warning: The Surgeon General Has Determined That Cigarette Smoking Is Dangerous to Your Health.

Koor

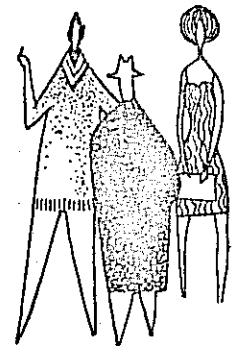
(Van onze speciale reporter)
Aangezien de heer Tel besloten heeft de ingezetenen van de klassen 5-HAVO en 6-WVO selektief buiten zijn "zangclubje" te houden, hebben enkele gedupeerden (hoe-wel?!?...) in een geestige bui bepaald dat er maatregelen genomen dienden te worden. Zij vroegen zich af, waarop de heer Tel zijn discriminerende houding durft te baseren!
Om te bewijzen dat zelfs 5-HAVO en 6-WVO over fraaie alten, sopranen en contrabassen beschikt hebben voornoemde lolbroeken het initiatief genomen om eigen 'koor' op te richten, wat volgens het ons toegekomen gedane bericht op 31 april 1975 na het 5e lesuur geschied is. Naam van de nieuwe kulturele sekte: ATAS (=Anti Tel and Alcoholic Singers).
Nieuwe leden zijn uiteraard nog steeds van harte welkom, al dient men er rekening mee te houden dat ook de ATAS met problemen kampt: het aantal stoeien, de ruimte én het aantal bruikbare leden is zeer beperkt!

Pssst... Vergeet vooral je 'Flop top 3' niet in te sturen! Hoe meer reacties, hoe leuker!

paaseverpeinzingen

OFWEL INTELLIGENTIETEST VOOR LERAREN

OVER DE VRAAG: WAT WAS ER EERDER de kip OF het ei.

Hier volgen de meningen van:

mr Kuijken: De kip. Die moet het ei leggen. Door evolutie.

mr Hoving: Evolutie. Een vogel legde een ei, er kwam een mutatie, uit het vogelei kwam een kip. Het kipeei was er eerder. Vraag het jullie biologieleraar.

mr de Vilder: Ooit geweten. De kip natuurlijk. De kip is geschapen. Eieren scheppen was voor God niet leuk.

mr Peters: Even dit wegdoen. Kip. Evolutie. Eerst beest dan ei. Kippen werden geschapen. (mr Siewe komt erbij staan)

mr Siewe: Ei. (stilte) Ei is spontaan geschapen. Daaruit kwam de kip. (mr Peters is verontwaardigd omdat hij het andersom zei)

mevr. Vermooten: God, hebben jullie niets anders aan je hoofd ?

mr. Wegbrans: Kip. Anders geen ei. 't Is hetzelfde als de vraag: Bent u bereid op te houden uw vrouw te slaan. Zeg je ja, beken je dat je het deed; zeg je nee, dan ga je er dus mee door. Kip ... Evolutie ... ontstaan doordat een pauw met een mus ging ... toen eieren ... kindertjes ... kruising. Dat heette kip ... de pauw legde het ei .. mevr. pauw, mr mus. Kleine verhouding, heel nest, tien precies. Vijf kippen, vijf hanen (enz. enz.) wetenschappelijk harde feiten (loopt weg) ... keihard....KEIHARD.

mr. Schreurs: (zeer beslist) kip. (zeer beslist) Nee ei. Anders geen kip. Vraag het een kip.... klop op het ei.

mr Wessendorf: Geen idee ... ik geef geen antwoord voor de schoolkrant ... ben je mal ...stel je voor ... ik wil het niet in de schoolkrant hebben ... ik vind het vervelend. (later:) Wat een onzin, zet iets leerzaams in de schoolkrant.

mr Verhagen: Allebei tegelijk. (dit is nog eens een originele)

mr Bertens: God heeft kip geschapen als hij de mens ook heeft geschapen. Adam en Eva heeft ie ook geschapen. Met evolutie: ei. Soort beest tot kip geëvolueerd... als beest x voor kip is geweest, hoort dat ei dan nog bij het beest of bij de kip ? Mooi... ah ... oh ... jullie noteren alles... gaan jullie dat voor de poppenkast vertonen ? Ga je naar Majorca, ik kan niet naar het zuiden ... het pennetje van m'n riem is te kort ... jullie zijn een stelletje rotmeiden !

mr Tel: (haalt schouders op, zegt geen woord. Dan:) Wie zwijgt stemt toe.

De meningen van de leraressen waren over het algemeen helaas niet interessant genoeg om te vermelden (beh. mevr. Vermooten). Ook een aantal leraren hebben we niet vermeld.

Mieke, José, Carolien
en Marieke (2a)

titelloos

In gezondheid neem ik de pen op om U een lettertje te schrijven. Dit niet zomaar, maar naar aanleiding van allerlei dingen die in BOLWERK no 8 voorkwamen.

Eerst even een kleine opmerking: jullie hebben natuurlijk gemerkt dat mijn geliefde rubriek ontbrak in BOLWERK nr 8. Helaas,

.....

Van mijn kant moet ik bekennen, dat ik de tijd even vergeten was, zodat de eerste rubriek onmogelijk meer in BOLWERK opgenomen kon worden. Ook met deze was het bijna net zo gegaan.

Nu niet langer gekwijld
want ik raak in BOLWERK verzeild.

Op pag. 3 + 17 t/m 19: Willy Disseldorp en S.R.E. Vlok.

Wie hadden het er ook weer over dat het Frans in Nederland aan het doodbloeden was, doordat deze taal met een slagrand van de mammoetwet een stevige prik gekregen had. De hierboven genoemde mensen zijn nu bezig de wonde te verbinden, wat noodzakelijk is, terwijl dit echt niet nodig is (doorhalen wat niet verlangd wordt). En dat doen ze niet zomaar, maar naar aanleiding van allerlei betogingen voor het Frans (alleen zijn die niet binnen ons Pius gehouden).

Op pag. 6 + 7: Wel en Wee van de Kruidentuin, P. Hoving-Helling.

Een heel fijn stukje, al vind ik het zelf. Hieruit blijkt toch maar weer dat de Kruidentuin niet overwoekerd wordt door onkruid. Dat van die pleister en die mokerhamer hadden ze beter andersom kunnen doen: de kachel hadden ze beter met de zaag kunnen slopen, en de pleister hadden ze dan op de wond kunnen timmeren met de hamer. Op die manier had er niets waardevols kapot gegaan.

Op pag. 15: Een koe in de aula. E en B.

Volstrekt onmogelijk die koe in de aula. Dit hele stuk lijkt bovendien kat noch varken. We zouden een goot door de school moeten graven; we hebben al een kudde koeien in de aula; de congiërge heeft het al druk genoeg, want die zou dan met water en hooi moeten sjouwen; er is gevaar dat het dier sterft, want overal liggen plastic zakjes en zo een koe is niet kieskeurig; ik moet er niet aan denken als een keurige leraar langskomt, dat dan dat beest zijn staart optilt en die leraar volspuit.

Op pag. 26: Kung Fu

Ja hoor. Verwijt op Verwijt wordt hier weer gemaakt. Eerst wordt de heer Bertens op het matje geroepen bij de heer Koster. Dan roept de heer Bertens op zijn beurt Tante Mien op het matje, die dan de heer E. Swartz tot de orde roept, omdat die dit voorval met eigen ogen in Santpoort heeft aanschouwd, en dit op zijn beurt aan Tante Mien heeft doorgegeven.

Dit was het dan weer.

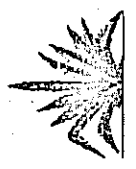
Rob Meijer 3d.

samsam

30 mei middag-SamSam

13 juni slotmiddag samen met de Soos.

wel en wee van de **kruidentuin**

Dank zij het geduld en vakmanschap van BOLWERK's eigen tekenaar Lazarus Loerloeder, die dagenlang gehurkt in het lommer der platanen zijn blik verstolen door 't struweel stak teneinde - zonder door zijn grofstoffelijke aanwezigheid storend te intervenieren - voor BOLWERK's lieve lezeressen (en lezers ook) een brok biologisch-dynamisch geluk in lijnen te kunnen vangen, zijn wij tot onze onuitsprekelijke vreugde eindelijk in staat onze lezer-tjes een zij het enigermate wazige impressie te geven van Spaarnberg's tuin der kruiden omtrent welks wel en wee de echte-lieden Hoving ons telkenmale eendrachtelijk voorlichten.

Wij hopen (innig) dat u met ons geniet van de arcadische rust die bovenstaande prent uitstraalt. U ziet hoe mevr. Hoving met heur linker hand een hinde haver reikt, terwijl haar rechter hand als het ware gedrapeerd hangt over hinde's hoge schoften. Boeiend ook komt ons de verheven argeloosheid voor in het enkelvoudig arm-been chiasme van de hr. Hoving. Alsof hij niets te verbergen heeft. Roerend ook het tijger-lammetje tezamenliggen. En dan te weten dat dit ... inderdaad ... hoeveel kilometer zal het helemaal zijn ... Amsterdam - Santpoort ?

Red.

SPORTENDAG

DINSDAG 13 MEI A.S.

Van de 290 leerlingen uit 4 havo en 4 en 5 vwo hebben zich 235 leerlingen opgegeven. De belangstelling ging uit naar een aantal sporten, waarvan, zoals ons heeft toegezegd, acht sporten kunnen doorgaan.

Dit zijn:

+ ROEIEN	25 leerlingen
+ WATERSKIËN	35 leerlingen
+ TENNIS	71 leerlingen
+ ZWEEFVLIEGEN	14 leerlingen
+ MOTORCROSS	26 leerlingen
+ BILJARTEN	9 leerlingen
+ ONDERWATERSPORT	18 leerlingen
+ BOWLING	32 leerlingen

Vijf leerlingen moeten een nieuwe keuze bepalen, omdat de sport, die hun voorkeur genoot, niet door kan gaan.

BADMINTON werd gekozen door 6 leerlingen. We vonden dat dit met het oog op de te houden badminton-sportdag moest vervallen.

GOLF kan dit jaar niet doorgaan wegens gemeentelijke sportdagen voor de lagere scholen, waarbij alle velden betrokken zijn.

MIDGET-GOLF vervalt. Dit vinden we meer thuishoren in de recreatieve sector

SCHERMEN en BOOGSCHieten werd gekozen door 3 resp. 2 leerlingen. Een aantal dat te klein is om mensen van de desbetreffende sport te vragen dáár een dag vrij voor te nemen.

De plaats en tijd alsmede nadere gegevens worden nog bekendgemaakt.

WATERSKIËN: iedere deelnemer wordt na instructie in de gelegenheid gesteld op de ski te 'staan'.

ZWEEFVLIEGEN: naast de gehele 'briefing' kan ook elke deelnemer een keer omhoog de lucht in met een bekwaam instructeur.

MOTORCROSS: naast film en instructie, demonstratie van bekende racers als Piet Seur, Kees v.d. Kruis, Gerrit Rosa en Atus' met crossmachine, zijspancombinatie-750 cc, speedway-machine, racemotor 350 cc, formule 750 racer en formule 500 cc (coureur: Gerrit Jongetjes). Eveneens eigen activiteit op oude crossmachines en als bakkenist bij de zijspan-combinatie.

Bij alle acht sporten staat de 'eigen' activiteit centraal.

NB ! De 1e, 2e en 3e klassen hebben op die dag gewoon les, terwijl de eindexamenleerlingen het 'centraal schriftelijk' hebben.

Wij wensen alle groeperingen veel succes ! De sportendag-deelnemers een bijzonder instructieve en prettige dag !

Namens de sectie L.O.

A. W. Bertens.

De laatste B-bijeenkomst werd gehouden op 24 april jl., jammer dat enkele leden niet aanwezig waren. De volgende bijeenkomst is op 22 mei om 19.30 u. Noteer dit, zodat je het niet vergeet. Zorg dat de opdrachten tijdig af zijn.

De Doka is af en toe een chaos. Lees het reglement dat aan de wand hangt, nog eens door en handel ernaar.

A.de Vroomen

Het vernemen van het feit, dat door invoering van de keuzepakketten, als gevolg van de mammoetwet, bij hoe langer hoe meer leerlingen het vak frans van het examenpakket verdwijnt, heeft mij onaangenaam getroffen.

Met het schrijven van een artikel over Antoine de Saint-Exupéry (in Bolwerk nr 8) streefde ik een tweeledig doel na:

- 1e. De lezer(es) attent maken op een tentoonstelling over een bekende franse schrijver.
- 2e. Door het overnemen van een fragment van zijn werk, de belangstelling voor de franse taal aan te wakkeren.

Ik wil met onderstaande "rédaction" nog een bescheiden poging wagen. Deze "Conte Triste" heb ik genoemd:

Un accident

Nous avions le même âge, mon camarade et moi. Il était Frison et s'appelait Jelle Aukema.

J'ai appris à le connaître pendant les premiers trois mois de notre temps de service militaire à Nimègue où nous suivions notre premier entraînement comme soldat.

Après ces mois il était déplacé à Woensdrecht pour suivre un cours d'aviateur et moi, j'allais à la base aérienne de Twenthe, près d'Enschede pour devenir officier de transport-moteur.

Ayant obtenu nos instructions nous deux étions stationés à la base aérienne de Gilze-Rijen, entre Breda et Tilbourg.

C'était là que nous nous revoyions.

Bientôt Jelle était connu comme un bon aviateur-chasseur.

A bref délai se tiendrait une fête d'aviation, entre autres avec des aviateurs de vol et truc et Jelle était un d'eux.

Un jour ils étaient neuf dans l'air pour un vol d'entraînement. Ils volaient trois par trois, piquaient du nez, faisaient un saut périlleux, venaient en haut, volaient droit etc.

Mais tout à coup deux machines se touchèrent. L'un descendait un moment, mais pouvait se reformer, l'autre par contre perdait la moitié de l'aile, prenait feu et se précipitait au sol. L'aviateur quittait sa machine par parachute.

Tout de suite la base entière était en grande alarme. Les pompiers, l'ambulance, la police militaire, oui, tout le monde se mettait en marche.

Hélas, on ne trouvait que le corps inanimé. Il n'est pas nécessaire de dire que l'aviateur malheureux était mon camarade Jelle.

Quelques mois après la fête d'aviation avait lieu et elle fut un succès énorme. Mais pour tous ceux qui avaient connu le jeune pilote, vous comprenez déjà, le souvenir de sa mort y jetait une ombre.

S.R.E.Vlok.

Ik zou wel eens willen weten waarom er zondig in het latijn, frans etc. (dus geen nederlands) geschreven moet worden. Willen deze genieën er wel eventjes rekening mee houden dat Bolwerk ook voor de brugklassers, havo en atheneum bestemd is !!!

En wat ene Frank Kassenaar betreft: (zie Bolwerk nr 8, p.24) er lopen toevallig ook nog normale mensen (ath.+ha-

vo) op de wereld rond en niet alleen dat 'plebs' (wat een woord eigenlijk) van het gymnasium.

C.v.R.

PS. Hij is waarschijnlijk de brugklasjaren nog niet ontgroeid en zal waarschijnlijk nooit een grote jongen worden !

*Rien
Caria,
Ik denk dat Frank het eigen-lyk kint. Het moet je weten. Dat nog een maankille die zijn van hem was. Alleen al om...*

En maar vind je hierboven bijv. een reden waarom er maar de frans in Bolwerk moet te schrijven.

L.V.

OPEN BRIEF aan frank kassenaar 5c (jaja 5c) de leerling die
zichzelf wil onderscheiden van het onderontwikkelde plebs
van atheneum en havo ===

Geachte Plebejer,

Aangezien u op het atheneum zit heb ik mij zeer verwonderd over uw fantastische beheersing van de door u zo hoog aangeschreven taal Latijn. Ik, als eenvoudige gymnasiast, waag mij niet aan een vertaling van een dergelijk fantastisch stuk proza, gezien het feit dat dat zeker ten koste zal gaan van uw vloeiende stijl en voortreffelijke woordkeus. Vertalen is altijd moeilijk omdat het vrijwel onmogelijk is de sfeer precies over te brengen, die gemaakt wordt door een bepaalde taal. Vooral uw sfeerbepalende schrijf- en taalfouten zijn een van de moeilijkste opgaven, zodat een vertaling een onmogelijke opdracht is.

Ik, als eenvoudige gymnasiast, zou nu graag willen reageren op uw opmerking, dat verschil het beste zou kunnen worden uitgedrukt door het gebruik/ misbruik van Latijn. Geachte plebejer, ik ben volkomen overdonderd door zoveel inzicht! In één woord voortreffelijk, wat zeg ik, onovertreffelijk! U bent de man, waar iedere rechtgeaarde gymnasiast naar heeft uitgekeken. Eindelijk erkenning! Ein-

delijk een niet-gymnasiast die inziet, dat gymnasiasten genieën zijn. Gaudeamus!

Er is slechts één zin, die ik heb gemist in uw stuk Latijnse proza. Dat is de zin: "Ceterum atheneum delendum esse censeo". Als u dat had toegevoegd ter afsluiting van uw betoog was ik als eenvoudige gymnasiast nog tevredener geweest.

Als troost voor het plebs van atheneum en havo zou ik willen toevoegen dat ik, en met mij alle gymnasiasten, niets begrijp van marginale winst, etc., laat staan van economie, dat de wetenschap schijnt te zijn die de dingen bestudeert naar hun betekenis voor het maatschappelijk proces der welvaartsverzorging in zoverre dit proces inhoudt het beschikken over schaarse middelen met alternatieve gebruiksmogelijkheden ter bevrediging van rangschikbare behoeften.

Ondertussen verblijf ik, met de meeste hoogachting, voornamelijk tussen lokaal 300 en 305,

elvire polak, 5α.

I N F O R M A T I E = vervolg van p.1 =

WANDVERSIERINGEN

In het trappenhuis hangen sinds enige tijd twee grote schilderstukken, door (oud)leerlingen onder supervisie van dhr Plasman geschilderd naar ontwerpen van leerlingen, en door de amanuenses ingelijst. Wij hopen nog meer van deze fraaie versieringen te zien verschijnen

PERSONALIA

De heer J. Hupsch is met ziekteverlof tot het eind van deze cursus. Hij wordt vervangen door Mw Cora Lichtenveld

SCHOOLKAMP en BOEKENBEURS

De 96 leerlingen die met het schoolkamp meegaan worden verzocht zoveel mogelijk hun boeken te laten halen en brengen door anderen, op de normale tijden. Als dat niet kan, is er voor hen de speciale regeling, zie jaarboekje p.38

de anti-vergrijzer: als ik in de diverse bolwerken zie hoe grijs wij zijn hoe grijs de school hoe grijs de staf en vooral ikzelf, en hoeveel kleurige ideeën leven onder de leerling en met name de oudsten, dan lijkt het me duidelijk dat we die creatieve krachten moeten bundelen en gezamenlijk inzetten: wie richt er een leerlingenvereniging of -raad op? p

FILM OP PIUS X - FILM OP PIUS X - FILM OP PIUS X

ONCE UPON A TIME IN THE WEST.

VERWACHT

Een western van:
SERGIO LEONE
met: HENRY FONDA
CHARLES BRONSON
CLAUDIA CARDINALE

VRIJDAG 30 MEI, 20.00 UUR, IN DE AULA
voor klas 3, 4, 5 en 6
voorverkoop 28, 29, 30 mei, grote pauze,
in de aula. entree f1,=.

LAATSTE PAGINA

dit is de achterkant van bolwerk negen
het voorlaatste nummer van een grandioze jaargang
velen hebben hun best gedaan om van bolwerk een succes te maken
zowel actief als passief
we maakten kennis met noviteiten als de griekenlandreis
alsmede vaste skribenten
alsook de ontwikkeling van ons geldstelsel
we werden geboeid door de gedachten van kolunnist braet
afgeschrikt door het wekker-eksperiment en door verzuu
gaven marco swaen en volgelingen alle energie
aan een frisse, nieuwe en creatieve rubriek binnen bolwerk
leerlingen bereikten een ongekende graad van bekendheid
en het dispuut, zij dispuuteerde voort

ook wij wilden op onze manier
onze eigen ludieke manier
een positieve bijdrage leveren aan verbeterd bolwerk
we hopen dat we velen hiermee een plezier gedaan hebben

raar eigenlijk - "terugblikken"
het is niet eens het laatste nummer
we zijn nu eenmaal een ekseptioneel stelletje
we werpen ook onze blikken vooruit
op het volgende nummer
de laatste bolwerk van het schooljaar 1974/1975
als we daar nu eens een supernummer van maakten
door allemaal een tekening, verhaal
of kontroversiële beschouwing in te sturen
of massaal mee te doen met tante miens grote "prijs"vraag
(die overigens niet zo kwaad bedoeld is)

wij zullen ons best doen
op de - waarschijnlijk laatste - roddelrubriek
wat we volgend jaar gaan doen
samen of apart
we weten het nog niet
maar één ding is zeker
we'll meet again

bolwerk werd verslonden dit jaar
na nummer tien hebben we de tijd alles te laten zakken
bon appetit voor de volgende jaargang

het tante mien-kollektief

